

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра фармакології та паразитології

РЕЦЕПТУРА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Робочий зошит

студента _____ групи _____ курсу

Викладач: к. вет. н. _____

Прізвище,

_____ ім'я, по-батькові

Харків 2023

УДК 619:615.322 (073)

Затверджено
Методичною комісією факультету ветеринарної медицини ДБТУ
(підкомісія з дисциплін клінічної підготовки)
протокол № 1 від 3 жовтня 2023 р.

Схвалено на засіданні
кафедри фармакології та паразитології ДБТУ
протокол № 1 від 1 вересня 2023 р)

Рецензенти:

Кібкало Д.В. – д.вет.н., професор кафедри внутрішніх хвороб і клінічної діагностики тварин Державного біотехнологічного університету.

Северин Р.В. - к. вет. н., доцент, завідувач кафедри епізоотології та мікробіології Державного біотехнологічного університету.

Рецептура ветеринарної медицини. Робочий зошит / Нікіфорова О.В.,
Гаркуша І.В., Ладогубець О.В., Дученко К.А. ДБТУ., 2023. 79 с.

Викладено комплексно, з урахуванням сучасних досягнень фармакології, теоретичний і методичний матеріал по засвоєнню ветеринарної рецептури. Це допоможе вивчити ветеринарну рецептуру, необхідну для успішного освоєння практичних навичок по ветеринарній фармакології. Актуальність поставлених питань і конкретизація відповідей на них сприяє кращому засвоєнню пройденого матеріалу.

Для підготовки фахівців у вищих аграрних навчальних закладах III–IV рівнів акредитації за спеціальністю 211 – «Ветеринарна медицина».

Перевидання

© Нікіфорова О.В., Гаркуша І.В.,
Ладогубець О.В., Дученко К.А., 2023
©ДБТУ, 2023

ЗМІСТ

Теми занять	Стор.
1. ЗАГАЛЬНА РЕЦЕПТУРА	6
1.1. Рецепттура лікарських форм.....	6
1.1.2. Лікарський засіб (ліки).....	6
1.1.3. Лікарський препарат.....	6
1.1.4. Фармакопея.....	7
1.2. РЕЦЕПТ, ЙОГО СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ	7
1.2.1. Рецепт.....	7
1.2.2. Структура рецепту.....	7
1.3. ОДИНИЦІ ВИМІРУ	11
1.3.1. Назва одиниць маси та позначення в рецепті.....	11
1.3.2. Назва одиниць обсягу та позначення в рецепті.....	11
1.4. НЕСУМІСНІСТЬ ЛІКАРСЬКИХ РЕЧОВИ	11
1.4.1. Фізичні несумісності.....	12
1.4.2. Хімічна несумісність.....	12
1.4.3. Фармакологічна несумісність.....	12
1.5. ПРАВИЛА ЗБЕРІГАННЯ ТА ВІДПУСТКИ ОТРУЙНИХ ТА СИЛЬНОДІЮЧИХ ЛІКАРСЬКИХ РЕЧОВИН	13
1.5.1. Список А.....	13
1.5.2. Список Б.....	14
<i>Завдання для самопідготовки</i>	15
2. ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ ТА ЇХ РЕЦЕПТУРА	17
<u>2.1. ТВЕРДІ (ЩІЛЬНІ) ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ</u>	17
2.1.1. Порошки.....	20
2.1.3. Пігулки.....	21
2.1.4. Драже.....	21
2.1.5. Болюси.....	22
2.1.6. Пілюлі.....	23
2.1.7. Капсули.....	25
2.1.8. Збори.....	26
<i>Завдання для самопідготовки</i>	28
<u>2.2. М'ЯКІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ</u>	33
2.2.1 Мазь.....	33
2.2.2 Пасти.....	36
2.2.3 Лініменти.....	37
2.2.4. Пластир.....	39
2.2.5. Супозиторії.....	40

2.2.6. Кашки.....	42
	<i>Завдання для самопідготовки</i> 44
<u>2.3. РІДКІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМ</u>	50
2.3.1. Розчини.....	50
2.3.1.1. за видом розчинника.....	51
2.3.1.2. за кількістю інгредієнтів.....	52
2.3.1.3. за способом випи́суванн.....	52
2.3.1.4. за способом приготуванн.....	52
2.3.1.5. за способом застосуванн.....	53
2.3.1.5.1. Розчини для внутрішнього застосуванн.....	53
2.3.1.5.2. Розчини для ін'єкцій.....	55
2.3.1.5.3. Розчини для зовнішнього застосуванн.....	59
2.3.2. Мікстури.....	62
2.3.3. Настої.....	63
2.3.4. Відвари.....	64
2.3.5. Емульсії.....	65
2.3.5.1. Справжні емульсії.....	65
2.3.5.2. Несправжні емульсії.....	65
2.3.6. Настоянки.....	66
2.3.7. Екстракти.....	67
2.3.8. Слизи.....	68
2.8.9. Новогаленові препарати.....	69
2.8.10. Аерозолі.....	70
	<i>Завдання для самопідготовки</i> 72

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВЕТЕРИНАРНА ФАРМАКОЛОГІЯ»

При підготовці до кожного заняття студент повинен знати:

1. Такі поняття як лікарський засіб та препарат, різновид лікарських форм, складові частини рецепту, структуру рецепту.

2. Несумісність лікарських речовин та правила зберігання і відпустки отруйних та сильнодіючих лікарських речовин, як правильно виписати рецепт на ту чи іншу лікарську форму.

ВИМОГИ КАФЕДРИ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПАРАЗИТОЛОГІЇ ДО СТУДЕНТІВ

1. Мати і носити чистий спецодяг – білий халат і шапочку.

2. Мати при собі робочий зошит для лабораторних занять з виконаним домашнім завданням.

3. Володіти матеріалом, який задано для домашньої підготовки (див. методику вивчення курсу).

4. Пропущені заняття відпрацьовувати протягом наступного тижня після того, як студент приступив до занять – у день чергування викладачів, закріплених за даною групою.

5. Вчасно, за робочим планом здавати модулі, а при отриманні негативної оцінки прездати їх протягом наступного тижня.

ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ НА ЗАНЯТТЯХ В КАФЕДРІ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПАРАЗИТОЛОГІЇ

1. Елементарна лікарська етика або культура поведінки і праці на робочому місці.

2. З'являться на заняття в чистому технічному одязі (халат, шапочка).

3. Обов'язково мити руки після заняття, незалежно від того чи був контакт з хворою твариною, досліджуваним матеріалом чи ні (бажано обмежити прийняття їжі в кафедрі).

4. Обережно поводитись з сильнодіючими та отруйними речовинами, зокрема з кислотами та лугами.

5. Дотримуватись правил пожежної безпеки.

6. Дотримуватись правил електробезпеки, обережно поводитись з електроприладами.

7. Перед проведенням заняття заслухати на робочому місці інструктаж з техніки безпеки.

ОСНОВНА НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Канюка О.І., Скорохід В.Й., Гуфрій Д.Ф. Ветеринарна рецептура та фармакологія: практикум / О.І. Канюка, В.Й. Скорохід, Д.Ф. Гуфрій // – Київ : Вид-во УСГА, 1994.- 240 с.

2. Ветеринарна фармакологія з рецептурою: Підручник для вищих аграрних закладів освіти I-II рівнів акредитації із спеціальності “Ветеринарна медицина”/ Хмельницький Г.О., Строкань В.І.// - К.: Аграрна освіта, 2001.- с. : іл.

3. Хмельницький Г.О. Ветеринарна фармакологія з рецептурою /Г.О. Хмельницький, В.І. Строкань // – К. : Урожай, 2001. – 336 с.

4. Ярошенко В.І. Практикум з основ технології лікарських форм у ветеринарній медицині / Ярошенко В.І., Хмельницький Г.О., Кузовкін Є.М.//– Харків : Еспада, 2003. – 358 с.

5. Хмельницький Г.О. Ветеринарна фармакологія: підручник/ Г.О. Хмельницький, В.Б. Духницький // – Київ: Комфорт, 2017. -571 с.

Обов'язком студентів є: систематичне та глибоке оволодіння знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищення загального культурного рівня. (Стаття 52 Закону України «Про освіту» від 23 травня 1991р. № 1060-XI)

Місце проведення – навчальна аудиторія кафедри

Мета заняття: Вивчити, такі поняття як рецептура, лікарський засіб та препарат, фармакопея. Ознайомитися з лікарськими формами, складовими частинами рецепту та структурою рецепту. Освоїти. Одиницями виміру у рецептурі, несумісності лікарських речовин, правила зберігання та відпуску отруйних та сильнодіючих лікарських речовин.

Завдання: Вивчити такі поняття як рецептура, лікарський засіб та препарат, фармакопея. Оволодіти правилами зберігання та відпуску отруйних та сильнодіючих лікарських речовин. Засвоїти. Складові частини рецепту та структуру. Ознайомитися із зразками лікарських засобів та форм.

Самостійно виконати завдання для самопідготовки.

Аудиторна робота: Вписати пропущений текст у практичному занятті на тему **Загальна рецептура**

1. ЗАГАЛЬНА РЕЦЕПТУРА

1.1. Рецептура – це наука, яка вивчає _____

Відповідно до цього розрізняють:

- 1) рецептуру лікарську, предметом якої є вивчення правил виписування рецептів і
- 2) технологію лікарських форм – правила і способи виготовлення ліків в аптеках і відпустка їх у вигляді лікарських форм.

1.1.1. Під лікарською формою розуміють найбільш зручну для практичного застосування форму, яку надають лікарському речовині або засобу.

Лікарські форми залежно від консистенції підрозділяються на:

1. _____;
2. _____;
3. _____.

1.1.2. Лікарський засіб (ліки) – включає одно або декілька лікарських речовин, вживаних для лікування або профілактики різних патологічних станів.

1.1.3. Лікарський препарат це

При виписуванні і виготовленні ліків необхідно дотримуватися положень, викладених в Державній фармакопеї.

1.1.4. Фармакопея є збіркою медико-фармацевтичних законів, що регламентують приготування лікарських препаратів, спосіб визначення їх достовірності і чистота. Це основний нормативний документ, що має законодавчий характер в межах однієї держави.

Міжнародна фармакопея видається Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ), не має законодавчих функцій, але сприяє уніфікації і раціоналізації номенклатури, методів аналізу і необхідних вимог до якості лікарських препаратів.

1.2. РЕЦЕПТ, ЙОГО СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ.

1.2.1.Рецепт _____

Рецепт – офіціальний документ. Особи, що виписують, виготовляють та відпускають по ньому ліки, несуть юридичну відповідальність.

У рецепті вказують: які лікарські речовини і в яких кількостях необхідно відпустити, яку лікарську форму виготовити, якій тварині призначити ліки, яким способом, в яких кількостях і як часто його застосовувати.

Рецепт пишуть чітко, ясно, тільки кульковою ручкою або чорнилом на бланку встановленої форми розміром 105 x 148 мм З обох боків бланка залишають вільне поле декілька сантиметрів шириною для позначок фармацевта.

Виправлення не допускаються!

На одному бланку можна виписати один рецепт, що містить отруйні речовини, або два з простими речовинами, відділяючи один рецепт від другого знаком #.

У разі екстреного виготовлення ліків в лівому верхньому кутку бланка пишуть _____ (швидко) або _____ (негайно), _____ (дуже швидко – негайно). Іноді на рецепті пишуть слово _____ – протиотрута.

По такому рецепту аптека виготовляє і відпускає ліки поза чергою.

1.2.2. Структура рецепту.

I. _____, куди входять наступні розділи:

1) штамп лікувальної установи з вказівкою найменування адреси і телефону;

2) Datum – дата виписування рецепту;

3) Nomen aegroti – вид тваринного з вказівкою віку, клички і приналежності (власник тварини); якщо власником є приватна особа, то вказують його адресу;

4) Nomen medici – прізвище, ім'я і по батькові того, що лікує лікаря, що виписав рецепт.

II. _____,

виражається словом *gesire* – візьми, наказова форма від (дієслова *gesire* – брати. Це слово пишуть скорочено – **Rp.**

III. _____

_____. У ній перераховують речовини, які беруть для виготовлення необхідної лікарської форми. Цей розділ пишуть на латинській мові, кожну речовину вказують з нового рядка, з прописної букви, в родовому відмінку. З прописної букви пишуть також і видові назви лікарських рослин (*Tinctura Valerianae* – настоянка валеріани; *Herba Millefolii* – трава деревію). Допускається написання деяких лікарських речовин в скороченому виді.

Найменування речовини, що не вмістилася в один рядок, переносять на наступну, але на новому рядку починають писати, відступивши 2 знаки управо.

Після назви кожної речовини справа вказують його кількість арабськими цифрами. Наприклад: десять грамів – 10,0; п'ять дециграм – 0,5; три сантиграми – 0,03; п'ять міліграм – 0,005.

Рідкі лікарські речовини виписують іноді (частіше при об'ємі менше 1 мл) в краплях, які пишуть римськими цифрами.

Наприклад: *Solutio Adrenalini hydrochloridi 1 : 1000 – guttas X* (скорочено: *gtts. X*) – розчину адреналіну гідрохлорида 1: 1000 – 10 крапель.

Якщо вагові кількості повторюють, то після останньої речовини пишуть *ana(aa)* – порівну, а якщо розчинник доливається, то *ad* – до. Якщо активність препарату по фармакопеї виражена в одиницях дії, то в рецепті вказують ОД, а не грами (наприклад, *Benzylpenicillinum – natrii 500 000 ОД* – бензилпеницилін – натрій 500 000 ОД).

Речовини, що входять до складу складного рецепту, виписують в наступному порядку:

1. На перше місце ставлять основну речовину по дії _____; один препарат, виписаний в рецепті, не завжди забезпечує належний лікувальний ефект, тому до головної (основному) речовини часто додають

2. Допоміжна речовина _____, яке пишуть в другому рядку. Якщо допоміжних речовин декілька, то їх ставлять в порядку фармакологічної активності.

3. На третьому місці вказують речовини, що покращують смак, запах, колір ліків _____. При цьому треба мати на увазі особливості тварин: корови віддають перевагу солі, вівці – гіркотам, собаки – цукру і т. д.

4. На останньому місці пишуть формотворні речовини _____, які надають лікам визначену форму. Ці речовини не повинні змінювати основної дії лікарських речовин і впливати на організм тварини.

Для рідких лікарських форм в якості розчинника беруть воду, спирт, олії; для м'яких – жири і т. д. Їх виписують лише в тих випадках, коли лікарській речовині неможливо без них надати необхідної форми.

Формотворну речовину беруть в кількості, що забезпечує створення цій лікарській речовині потрібної форми. Тому їх вагову кількість в рецепті не вказують, а обмовляються вираженням _____ . В цьому випадку фармацевт сам вирішує, скільки треба узяти основи. Допоміжні, виправляючі, формотворні речовини вводять в міру необхідності.

IV. Subscriptio _____

Вказівка про форму розпочинається з вимоги змішати усі лікарські речовини: _____ – змішай, _____ – щоб вийшло (M. f.– скорочено), і вказується форма, яка повинна вийти. **Наприклад:** Misce fiat pulvis (M. f. pulvis) – змішай, щоб вийшов порошок.

V. _____; пишуть словами Da Signa (скорочено D.S.) – _____, познач або _____ – нехай буде відпущено, нехай буде позначено. Цей розділ призначений для осіб, що застосовують ліки з метою лікування хворої тварини.

Його виписують:

- російською чи національною мовою
- з вказівкою способу призначення ліків (зовнішньо, всередину, під шкіру і т. д.)
- з вказівкою кількості і виду застосування(по 1 порошку, по 1 склянці і т. д.)
- з вказівкою частоти застосування(4 рази в добу, уранці і увечері)
- з вказівкою часу, коли слід задавати ліки – до годування або після.

Сигнатуру слід писати зрозуміло і детально.

Не можна обмежуватися вказівками: «Вживання відоме», «Зовнішнє», «Внутрішнє». Якщо лікар сам застосовує ліки тварині або це проходить під його особистим, спостереженням і тим самим він бере на себе повну відповідальність за правильне призначення і застосування ліків, то в сигнатурі можна написати: Pro autore(для автора) або Pro usu proprio, Ad usum proprium(для власного застосування).

Щоб усунути помилки при призначенні ліків, аптека, відпускає лікарські форми, призначені для ін'єкцій, – з синьою етикеткою, всередину – з білою, а зовнішню – з жовтою або червоною.

Для ліків, що вимагають певну упаковку відпустки, в рецептах роблять потрібні вказівки:

- _____ – відпусти в чорній склянці.
- _____ – відпусти в жовтій склянці.
- _____ – відпусти в парафінованому папері.
- _____ – відпусти у вощеному папері.
- _____ – відпусти в ампулах.

VI. Subscriptio medici - _____; її ставлять завжди на рецепті після його перевірки(прочитання).

Якщо на рецепті немає штампу лікувальної установи, то підпис лікаря необхідно скріпити друком. Якщо в рецепті виписані отруйні і сильнодіючі речовини, то необхідно поставити штамп і круглий друк лікувальної установи.

Якщо рецепт написаний на обох сторонах листка, то внизу пишуть _____ (переверни) щоб фармацевт не пропустив одного з рецептів.

При необхідності замовити ліки повторно лікар пише на рецепті у верхньому лівому кутку _____ (нехай буде повторено), ставить нову дату і підпис.

Рецепти на наркотичні і отруйні речовини дійсні впродовж п'яти днів; на снодійні, нейролептики – десять днів; на усі інші препарати – не більше двох місяців з дня виписки.

Прописи рецептів бувають:

1. _____;
2. _____;
3. _____.

У **простому** прописі виписують тільки одно лікарську речовину, в **складній** – декілька; **дозований** пропис вказує дозу на 1 прийом, **недозована** – на декілька.

Рецепти бувають:

_____ (від слів: officina – аптека, magister – наставник, вчитель).

До _____ прописів рецептів відносять такі, склад яких вказаний у фармакопеї.

_____ – вільні, склад яких узятий лікарем на власний розсуд.

1.3. ОДИНИЦІ ВИМІРУ.

Одиницями виміру твердих лікарських і інших речовин в рецептах найчастіше є грам (г), іноді – одиниця дії(ОД); рідких – мілілітр (мл), краплі.

1.3.1. Назва одиниць маси і позначення в рецепті.

№ з/п	Назва одиниць маси	позначення в рецепті
1.	грам	1,0
2.	дециграм	_____
3.	сантиграм	_____
4.	міліграм	_____
5.	децимиллиграмм	_____
6.	децисантиграмм	_____
7.	мікрограм	_____
8.	декаграм	_____
9.	кілограм	1000,0

1.3.2. Назва одиниць об'єму і позначення в рецепті.

№ з/п	Назва одиниць об'єму	Позначення у рецепті
1.	миллілітр	1ml
2.	літр	1000 ml
3.	1 крапля	gtt. 1
4.	10 крапель	gtts. X

1.4. НЕСУМІСНІСТЬ ЛІКАРСЬКИХ РЕЧОВИН

При написанні складних рецептів треба враховувати, що деякі лікарські речовини при їх поєднанні можуть взаємодіяти один з одним, внаслідок чого змінюється їх активність. При цьому отримані ліки можуть діяти сильніше або слабкіше, ніж передбачалося, втрачати свою фармакологічну активність або придбавати токсичність і т. п.

Розрізняють несумісності:

1. _____
2. _____
3. _____

1.4.1. _____

Причинами цієї несумісності можуть бути незмішуваність інгредієнтів, утворення евтектичних сумішей розшаровування емульсій, адсорбція лікарських речовин та ін. Найбільш частою фізичною несумісністю є нерозчинність і незмішуваність інгредієнтів. Так, вода не утворює з жирною олією при простому механічному змішуванні однорідну рідину. Для її отримання необхідно в цю суміш включити зв'язуючий елемент(емульгатор), який сприятиме отриманню стійкої емульсії. Збільшення води до спиртової настоянки веде до утворення муті – появи у воді нерозчинних екстрактних речовин. Іноді при змішуванні сухих порошкоподібних речовин утворюються гігроскопічні маси або густі рідини. Такі суміші називаються е в т е к т и ч н и м и .

Вони виникають в результаті пониження точки плавлення суміші нижче кімнатної температури. Так при змішуванні фенілсаліцилату з камфорою утворюється напіврідка маса. Те ж спостерігається при розтиранні хлоралгідрата з камфорою, фенолом, фенацетином і іншими препаратами. Антипірін з саліцилатом натрію дає вологу суміш.

Явища адсорбції можливі при призначенні в одному рецепті алкалоїдів і таких адсорбентів, як активоване вугілля, гідроокис алюмінію, каолін та ін. При цьому значно знижується терапевтична активність ліків.

1.4.2. _____.

Для цього виду несумісності характерна хімічна взаємодія між компонентами лікарської суміші, що веде до зміни їх фармакологічною активності.

При хімічній несумісності найчастіше спостерігають явища нейтралізації, гідролізу, окислювально-відновні процеси та ін. Так, кислоти нейтралізують луки, аміак – формальдегід.

1.4.3. _____

Карбахолін не можна прописувати з атропіном. При такій комбінації проявлятиметься тільки дія атропіну, оскільки між ними існує прямий односторонній антагонізм.

Скрутні рецепти(скрутні прописи) виникають при поєднанні декількох лікарських речовин, прописаних в одному рецепті, приготування яких вимагає застосування спеціальних технологічних прийомів, незвичайних для цієї лікарської форми.

Іноді фармацевтові доводиться частково змінювати рецепт, щоб приготувати ліки.

Наприклад:

Rp.: Mentholi	0,1
Natrii hydrocarbonatis	0,2
Spiritus aethylici	95% – 25 ml
M. D. S.	

Цей рецепт складний для виконання, оскільки натрію гідрокарбонат не розчиняється в 95 %-вом спирті. Необхідно узяти 70 %-вий спирт.

Гліцерин при змішуванні з рівною кількістю вазеліну утворює суміш, що розшаровується. Необхідно частину вазеліну замінити ланоліном для отримання однорідної маси.

Виготовлення ліків по рецептах, що містять несумісні речовини, заборонене. Такі рецепти вважаються недійсними, їх залишають в аптеці і погашають штампом «_____».

1.5. Правила зберігання і відпустки отруйних і сильнодіючих лікарських речовин.

Отруйні і сильнодіючі лікарські речовини виділені в спеціальні списки А і Б.

1.5.1. _____, які треба зберігати в приміщенні аптеки окремо від інших лікарських речовин під замком і в спеціальних металевих шафах. Наркотики, миш'яковистий ангідрид, натрію арсенат кристалічний, стрихніну нітрат, ртуті дихлорид і ртуть оксиціанід повинні зберігатися тільки в сейфах, причому найбільш отруйні з них – у внутрішньому, такому, що закривається на замок, відділенні. На внутрішній стороні дверець сейфа або шафи мають бути напис «_____» **або** «_____» і перелік препаратів з вказівкою вищих разових і добових доз.

Сейфи і шафи, в яких зберігаються речовини списку А, треба закривати на замки, у кінці дня опечатувати або пломбувати. Ключі і друк від шаф повинні

знаходиться у завідувача аптекою. Кімнати де зберігають ці сейфи і шафи, обладнали світловою і звуковою сигналізацією.

Написи на посуді, в якому зберігають речовини списку А, мають бути _____ з вказівкою вищих разових і добових доз.

1.5.2. _____, які слід зберігати в приміщеннях аптеки з обережністю, окремо від інших лікарських речовин в спеціальних металевих шафах або ящиках. На внутрішній стороні дверець шафи або ящика роблять напис «_____» або «_____» і перераховують речовини з вказівкою їх вищих разових і добових доз.

На посуді, в якому зберігають ці препарати, роблять напис _____ і вказують вищі разові і добові дози.

У шафах або ящиках зберігають також устаткування, необхідне для відваження, змішування і розчинення отруйних і сильнодіючих препаратів.

Готові ліки, до складу яких входять отруйні речовини, необхідно зберігати окремо від інших препаратів в закритих шафах або ящиках. Усі отруйні і сильнодіючі препарати підлягають щоденному обліку з реєстрацією їх в прошнурованих, опечатаних і пронумерованих журналах. Препарати групи А і спирт враховують вибірково кожна речовина окремо, зберігаючи ці документи.

Речовини, _____, відпускаються аптекою тільки по _____. Лікувальним установам отруйні речовини групи _____ аптека відпускає за спеціальними вимогами, підписаними керівником установи і скріпленими круглим друком.

Завдання для самопідготовки

Тема: ЗАГАЛЬНА РЕЦЕПТУРА КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Лікарський засіб
2. Фізична несумісність лікарських речовин
3. Хімічна несумісність лікарських речовин
4. Список А, правила зберігання і відпустки
5. Список Б, правила зберігання і відпустки

№ питання	Відповідь(дати визначення + латинь, відповісти на питання)

2. ЗАПОВНИТИ ТАБЛИЦЮ.

СТРУКТУРА РЕЦЕПТУ

№ розділу рецепту	назва розділу рецепту(латинь)	назва розділу рецепту (укр.)	Зміст розділу
I			
II			

III			
IV			
V			
VI			

3. Для вироблення навички «збіглого» читання доз зіставте цифрове значення кількості речовини, вписаної в рецепті, з його назвою:

1	0,004	A.4 сантиграми
2	0,0035	B.35 децимиллиграмм
3	0,00035	C.4 дециграми
4	0,04	D.4 міліграми
5	0,4	E.35 сантиграм
6	0,0004	F.35 сантимиллиграмм
7	0,35	G.4 децимиллиграмма

Відповідь						
1	2	3	4	5	6	7

Матеріальне забезпечення: Таблиці, ваги, ступки, пестики, колби, пробірки.

Роботу прийнято « ____ » _____ 202__ року

Підпис викладача _____

Місце проведення – навчальна аудиторія кафедри

Мета заняття: Вивчити, такі поняття як порошок, пігулка, драже, болюс, пілюля, капсула, збір.

Ознайомитися з кожною твердою лікарською формою та різновидом кожної з них.

Освоїти. Як відрізнити кожную тверду лікарську форму одну від іншої. Методику виписування рецептів на кожную тверду лікарську форму.

Завдання: такі поняття як порошок, пігулка, драже, болюс, пілюля, капсула, збір.

Оволодіти правилами виписування рецептів на тверді лікарські форми

Засвоїти. Чим відрізняється кожна з твердих лікарських форм одна від іншої. Ознайомитися з різновидом кожної твердої лікарської форми.

Самостійно виконати завдання для самопідготовки.

Аудиторна робота: Вписати пропущений текст у практичному занятті на тему **Тверді лікарські форми**

2. ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ І ЇХ РЕЦЕПТУРА

2.1. Тверді лікарські форми.

2.1.1. Порошок— _____

Подрібнюють тверді лікарські речовини в ступках, машинах-млинах, потім просіюють через сито. Залежно від діаметру отвору сита, тобто

1. по розмірах часток порошки підрозділяють на:

1. _____;
2. _____;
3. _____.

Порошки призначають тваринам всередину або зовнішньо. Всередину найчастіше дають дрібні порошки, зовнішньо – найдрібніші.

У ветеринарній практиці порошки застосовують досить часто. Це зручна, портативна, легко і лікарська форма, що швидко виготовляється; їх можна тривалий час зберігати.

У порошках не можна виписувати гігроскопічні речовини, що розпливаються при зіткненні один з одним (камфора з хлоралгідратом та ін.), з неприємним запахом і смаком, дратівливі слизові та ін. (для внутрішнього застосування).

2. По складу розрізняють порошки:

1. _____
2. _____

Перші містять одну лікарську речовину, другі – декілька.

3. Порошки по застосуванню ділять на:

1. _____
2. _____

Порошки для внутрішнього застосування. Великій тварині порошки всередину найчастіше дають змішаними з вологим, легкозасвоюваним кормом або з водою; свиням – з молоком або сиропом, собакам і кішкам – в столовій ложці з водою, молоком або іншою рідиною. Іноді до порошків додають смакові речовини.

Порошки виписують в неподіленій формі або в розділеній формі, тобто

4. За способом застосування їх ділять:

1. _____
2. _____

_____ виписують в рецепті в загальній дозі на повний курс лікування (приклад 1). У такій формі можуть бути прописані слабодіючі, нешкідливі речовини, які не вимагають точного дозування.

Дозують їх їдальнями, десертними ложками, склянками і тому подібне мірками, про що обов'язково дають вказівку в сигнатурі.

Відпускають порошки в паперових пакетах, коробках, широкогорлих склянках.

_____ містять зазвичай отруйні і сильнодіючі речовини, препарати, що вимагають точного дозування.

Найчастіше дозовані порошки виписують диспензационним методом, коли в рецепті вказана доза на один прийом з подальшою вказівкою, скільки таких порошків треба зробити.

Приклади рецептів.

1. Простий недозований порошок для внутрішнього застосування:

Підсвинкові

Rp.: Piperazini adipinatis 30,0

D. S. Всередину по чайній ложці 3 рази в день.

2. Складний недозований порошок для внутрішнього застосування:

Корові

Rp.: Natrii sulfatis 500,0

Natrii chloridi 300,0

Natrii hydrocarbonatis 200,0

M. f. pulvis

D. S. 2 склянки солі розчинити в ^{1/2} відра води і випоїти тварині.

3. **Простий дозований порошок для внутрішнього застосування:**

Свині

Rp.: Codeini phosphatis 0,5

D.t.d.N.6

S. Всередину по 1 порошку 3 рази в день .

4. **Складний дозований порошок для внутрішнього застосування:**

Собаці

Rp.: Ferri lactates 0,01

Sacchari. albi 0,3

M. f. pulvis

D. t. d. N. 6 S. Всередину по 1 порошку x 3 рази в день x 2 дні.

Порошки для зовнішнього застосування.

Зовнішньо використовують найдрібніші порошки у вигляді присипок на рани, слизові оболонки, шкіру і т. д.

Присипки (ед.ч. н. в. - _____, род. в.- _____) виписують в неподіленій(недозованою) формі(приклади 5,6,7), а в сигнатурі вказують, на яку частину тіла тварини її необхідно нанести. В якості наповнювача в присипці застосовують тальк, білу глину, крохмаль, оксид магнію, цинку та ін.

Приклади рецептів.

5. _____ порошок для зовнішнього застосування:

Кішці

Rp.: Streptocidi subtilissimi 20,0

D. S. Присипати уражені ділянки шкіри.

#

Кішці

Rp.: Aspersioinis Streptocidi 20,0

D. S. Присипати уражені ділянки шкіри.

6. _____ порошок для зовнішнього застосування.

Розгорнутий пропис:

Теляті

Rp.: Xeroformii 4,0

Talci ad 20,0

M. f. pulvis subtilissimus

D. S. Присипати уражені ділянки шкіри в області стегна.

7. _____ порошок для зовнішнього застосування.

Простий пропис:

Теляті

Rp.: Aspersionis Xeroformii 20% - 20,0

D. S. Присипати уражені ділянки шкіри.

2.1.3. Пігулки

Пігулки – форма офіциальна, готують на фармацевтичних заводах і фабриках.

Пігулки мають вигляд круглих, овальних або інших форм пластинок з плоскою або двоопуклою поверхнею. До складу пігулок входять лікарські і допоміжні(цукор, крохмаль, натрію хлорид, і т. п.) речовини.

Допоміжні речовини застосовують для отримання форми і необхідної маси пігулок, коли доза лікарського засобу мала.

Призначають пігулки всередину, а також використовують для приготування розчинів. Всередину їх дають з кормом або пійлом, водою, заздалегідь подрібнивши. Це найширше вживана лікарська форма.

Пігулки зручні для прийому, гігієнічні у виготовленні, портативні, краще зберігаються, менше підпадають під вплив вологи, повітря і світла; у них менш відчувається гіркий смак лікарських речовин.

Зберігають пігулки в добре закупореній щільній тарі в сухому, захищеному від світла місці. Вони повинні мати правильну форму, цілісні краї, рівну і гладку поверхню, при приміщенні в 50 мл води температурою 37° С і при повільному похитуванні колби(1 – 2 рази в 1 с) вони повинні розпадатися або розчинятися впродовж 15 хв., а покриті оболонками – не більше 30 хв. Якщо пігулки не розпадаються в зазначений термін, то мають бути вилучені із вживання.

Іноді пігулки мають один або два перпендикулярні жолобки, що дає можливість розділити їх на 2 або 4 частини.

Можна виділити пігулки:

1. складні, такі, що мають у своєму складі декілька лікарських речовин;
2. прості - одно лікарська речовина;
3. з комерційною назвою.

Виписуються вони по різному:

Приклади рецептів.

1. _____ пігулки:

Теляті

Rp.: Analgini 0,5
 D.t. d. N. 10 intabulettis
 S. По 1 пігулці 2 рази в добу.

#

2. . _____ пігулки:

Теляті

Rp.: Tabulettae Analgini 0,5
 D.t. d.N. 10
 S. По 1 пігулці 2 рази в добу.

3. _____ пігулки:

Теляті

Rp.: Analgini
 Amidopirini aa 0,25
 Coffeini-natrii benzoatis 0,1
 D. t. d. N. 10 in tabulettis
 S. По 1 таблетке 2 рази в сутки.

4. **Пігулки з** _____:

Теляті

Rp.: Tabulettarum, "Reopirinum" N. 20
 D.S. По 1 таблетке x 2 р. в день x 10 дней

2.1.4. Драже – _____ (род. в. – _____) –

служить лише для внутрішнього застосування. Маса драже зазвичай не перевищує 1 г. Вони мають правильну кулясту форму, рівну і гладку - поверхню,

однорідне забарвлення. У вигляді драже випускається багато вітамінів та інших груп лікарських речовин.

Приклад рецепта.

10 телятам
Rp.: Dragee Aminazini 0,025
D.t. d. N. 40
S. По 4 драже на 1 прием за 2 часа до погрузки.

2.1.5. Болюс - _____ (наз. в., од. ч.),
_____ (род. в., мн. ч.) - _____

Це різновид пілюль, не передбачений фармакопеею та використовується у ветеринарній медицині.

Як формоутворюючі речовини для приготування використовують найчастіше:

- житнє борошно - _____;
- порошок кореня алтейного – _____;
- білу глину – _____.

З рідких та напіврідких формоутворюючих речовин найчастіше беруть:

- воду дистильовану, кип'ячену, водопровідну (_____);
- сиропи (Sirupus simplex - простий цукровий сироп);
- спирти;
- мила(_____ – зелене мило);
- індиферентні екстракти.

Зелене мило застосовують при виготовленні болюсів із смол, камеді, а білу глину – при призначенні срібла нітрату, свинцю ацетату і інших препаратів, вступаючих в реакцію з органічними формотворними і що руйнуються від них.

Маса болюсів коливається від 0,5 до 50 г і більше. Вводять їх всередину за допомогою болюсодавателя головним чином великою твариною.

Болюси готують на 1 – 2 дні, оскільки вони швидко висихають, тверднуть. Виписують болюси диспензационним(1) і дивізійним(2) способами.

Приклади рецептів.

I.

Коню

Rp.: Bismuthi subnitratі 5,0
Farinae secalinae et
Aquaе destillatae q. s.
Ut f. bolus
D.t.d.N. 3
S. Всередину по 1 болюсу 3 рази в день
#

Коню

Rp.: Bismuthi subnitratі 15,0
Farinae secalinae et
Aquaе destillatae q. s.
Ut.f.boli N. 3
D. S. Всередину по 1 болюсу 3 рази в день.

При вказаних обох способах кількість формотворних речовин в рецепті точно не дозують, а пишуть _____(q. s.) – скільки знадобиться.

Відпускають болюси загорнутими у вощений або парафінований папір. У формі болюсів можна призначати речовини з неприємним запахом, гірким смаком, дратівливі.

2.1.6. П і л ю л я – _____ (наз. в., од. ч.), _____ (род.в., од.ч.)– _____

масою від 0,1 до 0,5 р.

Розроблених стандартів маси пілюль для тварин немає.

Це одна з найбільш стародавніх лікарських форм, яка поступово виходить із вживання.

У ветеринарній практиці пілюлі призначають птахам, собакам і кішкам.

Пілюлі – досить зручна в застосуванні лікарська форма, але, проте, «вона має і ряд недоліків. Гідність пілюль – портативність, можливість досить точно дозувати, ослабляється неприємний смак і запах лікарських речовин, добре зберігаються при правильному підборі маси пілюді.

Негативною стороною їх являється не зовсім гігієнічний спосіб виготовлення. Вони повільно розпадаються в шлунково-кишковому тракті, особливо після тривалого зберігання, коли пілюлі висохли і ущільнилися.

У формі пілюль найзручніше виписувати сильнодіючі і отруйні речовини, що призначаються в малих кількостях і на тривалій термін.

До складу пілюль входять лікарська речовина і основа(маса пілюлі), яка складається з індиферентних або слабо діючих на організм речовин. Ці речовини надають необхідну масу і об'єм, відповідну щільність, обумовлюють склеювання інгредієнтів і запобігають твердінню пілюль. В якості допоміжних речовин для приготування маси пілюлі застосовують:

- екстракти і порошки різних коренів(солодки – _____; тирличі – _____; алтея – _____ та ін.)
- білу глину(Bolus alba).

Часто в рецепті масу пілюлі не розшифровують, а пишуть _____ (род. В.). В цьому випадку фармацевт сам підбирає необхідні в даному конкретному випадку індиферентні речовини.

Пілюлі призначають всередину, виписують їх диспензационним(приклади 1,2) або дивізійним(приклад 3) способом.

Приклади рецептів.

1.

Собаці

Rp.: Acidi arsenicosi anhydrici 0,001

Extracti et pulveris

radicis Liquiritiae

aa q. s.

M. f. pilula

D. t. d. N. 30

S. По одній пігулці 3 рази в день

#

Собаці

Rp.: Ferri glycerophosphatis

0,3

Massae pilularum q.s.

Ut f. pilula

D. t. d. N. 25

S. Всередину по одній пігулці 3 рази в день

#

Собаці

Rp.: Ferri glycerophosphatis

7,5

Massae pilularum

q.s.

Ut.f. pilulae N.25

D.S. Всередину по одній пігулці 3 рази в день

Щоб пілюлі розпадалися тільки в кишечнику, їх покривають кератином. Про це необхідно зробити спеціальну вказівку в рецепті: *Obduce ceratino*.

2.1.7, Капсула – _____ (наз. в., од. ч.), _____ (род. в., од. ч.) – є оболонкою або вмістищем, куди поміщають лікарські речовини. Вони служать для _____, в'язких або твердих засобів. У капсулах призначають препарати з _____ (сантонін, олія терпентинна), леткі(вуглецю тетрахлорид) густі олії(касторова олія), а в кислототривких капсулах – речовини, що руйнуються в шлунку.

Капсули виготовляють фабричним шляхом. Залежно від матеріалу, з якого вони зроблені, розрізняють:

1. **Крохмальні капсули** – _____, їх називають також *облатками (Oblatae)*; готують з крохмалю або пшеничного борошна.

Крохмальні капсули швидко розмокають, і тому в них прописують тільки негігроскопічні порошки.

2. **Желатинові капсули** – _____; бувають еластичні і тверді. Еластичні желатинові капсули зазвичай заповнюють на фабриках рідкими лікарськими речовинами(касторова олія). У рецептах необхідно вказати – відпустити, в еластичних капсулах.

Тверді желатинові капсули складаються з тих, що входять один в інший порожнистих циліндрів (денця і кришки, кожен з яких закритий з одного боку. При прописуванні ліків в твердих желатинових капсулах вказують «*D. in capsulis gelatinosis duris*».

3. **Глютоїдні капсули** – _____, готують з желатинових, обробляючи їх парами або 3% спиртовим розчином формальдегіду.

4. **Кератинові капсули** – _____.

Останні два види капсул розчиняються тільки в лужному вмісті кишечника і використовуються в тих випадках, коли необхідно, щоб ліки почали свою дію не в шлунку, а в тонкому відділі кишечника.

Лікарські речовини в капсулах виписують в дозованій формі диспензационним способом - вказують дозу препарату в одній капсулі і кількість капсул. Залежно від дози препарату можна призначати по декілька капсул на прийом.

Приклади рецептів.

1. Сви́ні
Rp.: Olei Ricini 2,0

D. t. d. N. 10 in capsulis gelatinosis elasticis
S. На один прийом.

#

2. Вівці
Rp.: Extracti Filicis maris 1,0

D. t. d. N. 4 in capsulis gelatinosis elasticis

S. По 2 капсули на один прийом після 12-годинної голодної дієти 1 раз на день 2 дні.

2.1.8. Збори – _____ (наз. в., од. ч.),
_____ (род. в., мн. ч.), _____ (род.в., од.ч.) – суміш
висушених і крупно подрібнених різних частин лікарських рослин.

Рослини, що входять до складу збору, містять найчастіше діючі речовини, що мають терпкий, послабляючий, сечогінний і іншими властивостями.

У зборах не призначають рослини,

Збори призначають _____ в сухому вигляді з кормом або з них готують настої, відвари; _____ – у вигляді припарок, примочок, ванн.

Виписують збори (_____) за тією ж схемою, що і неподілені порошки(див. приклад). Лікарські рослини, перераховані в рецепті, виписують в порядку їх фармакологічної активності або за ботанічною ознакою.

У рецепті необхідно детально вказати _____ збору. Якщо до збору додають мінеральні солі, їх вказують у кінці пропису(див. приклад 1). _____ збори, виготовлені на фармацевтичних заводах, випускають в продаж в _____, на яких вказаний _____. Такі збори виписують простим способом(приклад 2) з вказівкою назви збору, кількості і способу застосування.

Приклади рецептів.

1. Теляті

Rp.: Herbae Menthae piperitae

Floram Chamomillae

Fractus Carvi

Fructus Foeniculi aa 18,0

Sails carolini factitii 180,0

M. f. species

D.S. Заварити в 1 л води, всередину по 1,5 склянки 3 рази в день.

#

2.

Теляті

Rp.: Speciei pectoralis

150,0

D.S. Настояти в 1,5 л гарячої води, задавати всередину по 0,5 склянки 4 рази в день.

Dep_pharmacol¶sitol_SBTU

Завдання для самопідготовки

Тема: ТВЕРДІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Порошок
2. Пігулка
3. Капсули
4. Пілюля
5. Боліус

№ питання	Відповідь(дати визначення + латинь, відповіді на питання)

ЗАВДАННЯ ПО РЕЦЕПТУРІ ТЛФ

1. Корові таб. "Ехутерум". Вводити в матку по 3 т. х 1 Р х 4 дн.
2. Коню 50,0 10% присипки Streptocidum
3. Теляті Туларм по 3,0 1 р х 5 дн.
4. Собаці драже «Ascorutinum». По 2 ін. × 2 р. × 5 дн.
5. Собаці 10 пігулок Laevomycetinum по 0,25(по 1 п. × 2 р. х 5 дн.).
6. Свині d. Ricini 10 жалат. капсул по 1,1 -(р.д. 5,0 2 р. × 1 д.)
7. Свині 30,0 20% присипки Iodoformium.
8. Свині таб. Norsulfazolum по 0,5(р.д. 1,0). 4 р. × 5 дн.
9. Свині 2 боліуси Hydrargyri monochloridum -(р.д. 3,0).
10. Свині драже "Decamevitum"(по 2 до. × 2 р. х 10 днів).
11. Свині 50,0 проносить, збору Sp. laxantes(у рід. п. - Laxantidis) 2 ст.л. сб. заварити в стак окропу.
12. Свині Rifampicinum по 0,15 в жел.капсулах(р.д. 0,3) 2 р. × 5 дн.
13. Свині свічки з Trichomonacidum по 0,05(р.д. 0,15).
14. Підсвинкові таб-ки "Trimerazinum"(по 2 т. × 2 р. × 5 дн.)
15. Підсвинкові драже Retinoli acetat по 33000 МЕ(2 ін. х 1 р. × 5 дн.)
16. Підсвинкові 10 желат. капсул 01. Ricini по 1,0(по 5 капе, × 2 р.)

17. Підсвинкові 30,0 10% присипки Aethazolum.
18. Підсвинкові Tilanum по 2,0(2 р. ×5 так.).
19. Підсвинкові 100,0 вітамінного збору(Sp. vitaminosa) 2 ст. ложки заварити в 2-х склянках окропу, задавати по 40 мл 2 р. в день.
20. Теляті таб-тки Sulfadimethoximum по 0,5(р.д. 3,0) 1 р. х 6 дн.
21. Теляті драже Aetharygizinum по 0,05(р.д. 0,2) 1 р. х 3 дні.
22. Теляті Trimetosolum по 0,5(р.д. 2,0) в желат. капсулах 2 р. х 5 дн.
23. Теляті 50,0 20% присипки Dermatolum.
24. Теляті 500,0 Natrii sulfas. По 50,0 2 р. × 5 дн.
25. Теляті: корінь – р. Gentiarmnae, кореневище rh. Calami по 50,0; Natrii chloridum 10,0 – по 30,0 2 р./день з кормом.
26. Вівці кислоти глютамінову(As. glutaminicum) по 0,5 2 р ×5 дн.
27. Вівці таб-тки "Gastrofarm"(по 2 т. × 2 × 5 дн.)
28. Вівці драже "Hexavitum"(по 3 ін. × 2 р. ×7 дн.)
29. Вівці 2 болюси з Butadionum(р.д. 4,0).
30. Вівці 50,0 присипок Streptocidum.
31. Вівці на 2 ін. Extr. Filicis maris густий в жел.капсулах по 0,5(р.д. 2,0).
32. Підсвинкові Tilanum по 1,0 2 р × 5 дн.
33. Підсвинкові таб. Synthomycinum по 0,25(р.д. 0,5) 2 р х 5 дн.
34. Підсвинкові 20,0 30% присипки Xeroformium.
35. Підсвинкові 200,0 Calcii lactas. По 10,0 × 2 р × 5 дн.
36. Підсвинкові Cysteinum по 0,1 в крохмальних капсулах(1 р × 10 дн.).
37. Підсвинкові драже "Quadevitum"(по 1 ін. × 2 р. × 10 дн.).
38. Теляті 200,0 Calcii phosphas. По 10,0 2 р × 10 дн.
39. Теляті 50,0 20% присипки Aethazolum.
40. Теляті таб. Sulfamonomethoxinum по 0,5 р.д. 3,0(1 р х 6 дн.).
41. Теляті: Rad. Taraxaci, fr. Foeniculi, rh. Calami по 50,0; Sal. carolinum 100,0. Задавати з кормом по 40,0 3 р в день.
42. Теляті драже "Undevitum" по 2 ін. х 2 р × 5 дн.
43. Коні 3 болюси Theobrominum(р.д. 50) по 1 би х 3 р × 1 д.
44. Коні на 10 ін.: As. ascorbinicum 0,5; Rutinum 0,25.
45. Коні 12 внутрішньоматочних пігулок "Eхuterum" по 4 тонни х 1 р х 3 дн.
46. Лошати Carbonei tetrachloridum в желатинових капсулах по 2 мл(р.д. 6,0)
Одноразово, обережно після 12 годинної голодної дієти.
47. Коні 1000,0 Natrii sulfas. По 500,0 на прийом. 2 р × 1 день.
48. Коню 100,0 20% присипки Dermatolum.
49. Вівці Pharmasinum по 2,0(2 р. × 5 дн.).
50. Вівці Calcii sulfas 200,0. По 15,0 1 р ×х 10 дн.

51. Вівці 20% присипки Sulfantrolum 50,0.
52. Вівці збір витам. Sp. Vitaminosa 100,0. Стіл, ложку заварити стак.кипятка.
Задавати по 1/4 стак. × 1 р. × 5 дн.
53. Вівці драже Aminazinum по 0,025(р.д. 0,05) 2 р × 5 дн.
54. 10 поросятam пігулки з Mebendazolium – 0,2(на 2 ін. 1 р × 2 дні).
55. 5 поросятam 50,0 20% присипки Iodoformium. Присипати
иослекастрационную рану.
56. Підсвинкові таб-тки "De-pol"(по 1 т. × 3 р. × 5 дн.).
57. Підсвинкові Sulginum по 1,0(2 р × 5 дн.).
58. Підсвинкові Doxycyclini hydrochloridum в жел.капсулах по 0,05(р.д. 0,1)
1 р. х 5 дн.
59. Підсвинкові драже Propazinum по 0,025(р.д. 0,05).
60. 100 вівцям таб. Dertilum Про по ОД(на 1 ін. після 16-годинної голодної дієти).
61. 50 вівцям драже Propazinum по 0,025(р.д. 0,1) на 1 ін.(перед
вантаженням).
62. Коню 50,0 2% присипки Aethacridmi lactas .
63. 50 вівцям Phenasalum 2,0(на 2 прийоми після голодної дієти).
64. Коні 1000,0 Magnesii sulfas . По 500,0 2 р х день.
65. Лоцaди на 2 прийоми Carbonei tetrachloridum в жел.капсулах по 5,0(р.д.
10,0) 1 р х 2 дн.,
66. Вівці 500,0 Sal carolinum. по 20,0 3 р. в день.
67. 100 вівцям таб. CaIcii arsenas По 0,6(р.д. 1,2). Одноразово після 12
годинної голодної дієти.
68. 20 баранчикам після кастрації 50,0 20% присипки Sulfantrolum.
69. 100 вівцям драже "Heptavitum"(по 1 ін. х 1 р х 5 дн.)
70. Вівці Methionnum по 0,2(р.д. 0,4) в желатинових капсулах(1 р х 10 дн).
71. Вівці 100,0 заспокійливого збору Sp. sedativa(2 ст. л. збору заварити 2-мя
склянками окропу, задавати по 2 ст. 2 р. х день).
72. Вівці 500,0 Sal carolinum. по 20,0 3 р х день.
73. 100 вівцям таб. CaIcii arsenas По 0,6(р.д. 1,2). Одноразово після 12
годинної голодної дієти.
74. 20 баранчикам після кастрації 50,0 20% присипки Sulfantrolum.
75. 100 вівцям драже "Heptavitum"(по 1 ін. х 1 р х 5 дн.)
76. Вівці Methionnum по 0,2(р.д. 0,4) в желатинових капсулах(1 р х 10 дн).
77. Вівці 100,0 заспокійливого збору Sp. sedativa(2 ст. л. збору заварити 2-мя
склянками окропу, задавати по 2 ст. 2 р. х день).
78. Теляті пігулки Sulfamonomethoxium по 0,5 р.д. 2,0 1 р. х 7 дн.

79. Теляті 50,0 присипок "Galmaninum".
80. Теляті Sulfur depuratum по 1,0 в крахм. капсулах(1 р. х ? 0 дн.).
81. Теляті Pharmasinum, Sulginum по 1,0(2 р. х 5 дн.).
82. Теляті 100,0 шлункового збору - Sp. stomachica(1 ст. л. збору заварити стак. окропу. По 1/2 склянки 2 р. х д.)
83. Теляті драже Меразинум по 0,025, р.д. 0,1 на 2 ін.
84. Собаці пігулки "Asparcam"(по 2 т. х 2 р. х 10 дн.)
85. Теляті Methacyclini hydrochloridum в желат. капсулах по 0,15(р.д. 0,45 х2р х 5 дн.)
86. Собаці 100,0 збору Sp. amara(1 ст. л. збору заварити в.стак. окропу, по 1 ст. л. х 3 р в день)
87. Підсвинкові таб. "Biseptolum"(по 2 тонни х 2 р х 5 дн.)
88. Підсвинкові 20,0 20%о присипки Jodoformium.
89. Корові 2 болюси з Phenbendazolum 5,0.
90. Корові пігулки "Gastina"(по 3 т. х 2 р. х 5 дн.)
91. Корові 1000,0 Natrii sulfas . По 500,0 1 р. х 2 дн.
92. Корові драже Aminazinum по 0,05(р.д. 0,4) на 2 прийоми.
93. Корові 50,0 присипок, що полягає: Ac. salicylicum - 6%0; Zinci oxydum -10%; Talcum - 40%; Amylum - 44%.
94. Свині драже Triphthazinum по 0,005(р.д. 0,01) 2 р. х 5 дн.
95. Свині Osarsolum по 1,0 1 р. х 5 дн.
96. Свині 50,0 10%) присипки Dermatolum.
97. Свині плоди f.Anisi, f.Foeniculi; лист – fol. Sennae, Natrii sulfas – по 50,0. задавати по 20,0 3 р. х день з кормом.
98. Свині таб. Disulforminum по 0,5 р.д. 2,0 2р. х 5 дн.

ВИПИСАТИ РЕЦЕПТИ:

№ рецепту	Рецепт	№ рецепту	Рецепт

Матеріальне забезпечення: Таблиці, ваги, ступки, пестики, колби, пробірки

Роботу прийнято « _____ » _____ 202__ року

Підпис викладача _____

Місце проведення – навчальна аудиторія кафедри

Мета заняття: Вивчити, такі поняття мазь, паста, лінімент, пластир, супозиторії, кашка. Ознайомитися з кожною м'якою лікарською формою та різновидом кожної з них.

Освоїти. Як відрізнити кожну м'яку лікарську форму одну від іншої. Методику виписування рецептів на кожну тверду лікарську форму.

Завдання: такі поняття як мазь, паста, лінімент, пластир, супозиторії, кашка.

Оволодіти правилами виписування рецептів на м'які лікарські форми

Засвоїти. Чим відрізняється кожна з м'яких лікарських форм одна від іншої. Ознайомитися з різновидом кожної м'якої лікарської форми.

Самостійно виконати завдання для самопідготовки.

Аудиторна робота: Вписати пропущений текст у практичному занятті на тему **М'які лікарські форми**

2.2. М'які лікарські форми.

2.2.2. Мазь – _____ (наз. в., од. ч.), _____ (род. в., од. ч.)

Мазі застосовують _____. У них призначають _____

З точки зору практичного застосування мазі можна підрозділити на дві групи:

- 1 _____
- 2 _____

•Мазі поверхневої дії призначені для дії на епідерміс шкіри і слизові оболонки;

•Мазі глибокої дії впливають на глибші шари шкіри і можуть діяти резорбтивно. Мазь складається з лікарської речовини _____ і основи _____.

Мазеві основи – речовини або суміші речовин:

1. що мають високу здатність, що мастить;
2. що не змінюють своїх властивостей під впливом світла і повітря;
3. мають бути стійкими, нейтральними, т. е. не вступати у взаємодію з лікарськими засобами і не чинити подразливої дії;
4. добре змішуватися з лікарською речовиною;

5. швидко і повно всмоктуватися поверхнею, на яку нанесена мазь, або, навпаки, залишатися на ній у вигляді покриву;

6. мати температуру плавлення, близьку до температури тіла;

7. не розкладатися.

В якості маzewой основи застосовують:

I. гідрофобні основи;

II. гідрофільно-колоїдні основи.

I. Гідрофобні основи ділять на:

1. _____

2. _____

Жиронодібні основи	
Мінерального походження	Тваринного походження
<i>Загальні властивості</i>	
стійкі при зберіганні, погано всмоктуються шкірою	

Жирові основи	
Тваринного походження	Рослинного походження
<i>Загальні властивості</i>	
Легко проникають в глибокі шари шкіри. Швидко гіркнутимуть, взаємодіють з деякими речовинами.	На відміну від тварин гірше всмоктуються через шкіру, стійкіші.

II. Гідрофільно-колоїдні основи – гліцерогелі(наприклад, желатино-гліцерінова основа), поліетиленоксиди, фітостерини та ін.

Основою для мазі може бути одно з вищеперелічених речовин або сплав з декількох речовин цих груп.

Найбільш використаною основою для мазей поверхневої дії є _____ білий і жовтий; для мазей глибокої дії – _____.

Гідрофільно-колоїдні основи можуть бути застосовані для виготовлення мазей поверхневої і глибокої дії. Проте вони нестійкі і швидко псуються.

Вибір маzewой основи залежить від вказівки лікаря, від тих цілей і завдань, які він ставить при призначенні цього лікарського засобу.

Кількість виписуваної мазі залежить від поверхні, для нанесення на яку вона призначається, а також кратності застосування. Мазі зазвичай виписують на _____ сут. Очні мазі у кількості 5 – 10 г, а протикоростяві і інші в кількості до 500 г і більше.

Для виписування мазі необхідно знати концентрацію лікарської речовини і загальну кількість. Мазь виписують двома способами:

1. _____
2. _____

Якщо до складу мазі входить одно лікарська речовина, в рецепті вказують назва мазі, її концентрація і кількість(приклад 1):

У разі непозначення основи для мазі її готують на вазеліні(приклад 2). За цим же способом виписують усі офіціальні мазі.

_____ мазі виписують розгорнутим способом, вказуючи усі її складові частини (приклад 3).

Приклади рецептів.

1. Скорочений пропис:

Коню

Rp.: Unguenti Ichthyoli 5% – 50,0

D. S. Змащувати запалені ділянки шкіри

Приклад 1 – перша цифра показує співвідношення лікарської речовини та мазевої основи у відсотках, друга – загальна кількість мазі.

2. Розгорнутий пропис:

Коню

Rp.: Ichthyoli 2,5

Vaselini albi ad 50,0

M.f. unguentum

D. S. Змащувати запалені ділянки шкіри

#

Коню

Rp.: Sulfuris 10,0

Picis liquidae 5,0

Adipis suilli ad 100,0

M. f. unguentum.

D. S. Змащувати уражені ділянки шкіри

2.2.3. П а с т а – _____ (наз. в., од, ч), _____ (род. в., од.ч.) – різновид _____, що відрізняється тим, що _____.

У пастах призначають _____.

Пасти застосовують в якості покривних, висушуючих, розм'якшуючих і протизапальних засобів. Місцево пасти діють триваліше, ніж мазі.

Пасти складаються з лікарських засобів, мазевих основ і індиферентних порошків. Для приготування паст застосовують ті ж основи, що і для мазей.

Якщо кількість порошкоподібних речовин в рецепті складає менше 25 % від загальної кількості пасти, то додають індиферентні речовини.

В якості останніх застосовують крохмаль (_____), тальк (_____), білу глину (_____) і деякі інші.

Рецепт на пасту виписують в розгорнутому вигляді, оскільки треба точно вказати, скільки необхідно додати індиферентного порошку, іншими словами, визначити густину пасти.

Якщо пасту виписують по скороченій формі, то при її виготовленні буде узято точно 25 % порошкоподібних речовин, включаючи і лікарський засіб.

Пасти відносяться до _____ лікарських форм. При складанні рецепту на пасту необхідно знати концентрацію лікарського препарату, кількість індиферентного засобу і загальну кількість пасти.

Приклади рецептів.

Завдання: виписати кислоту саліцилову (Acidum salicylicum) у виді 5 %-ний пасти 50 г, що містить 30 % сухої речовини.

Розрахунок: кислоти саліциловою повинно бути 5 %, отже, на 50 г пасти її треба узяти (5x50) : 100=2,5 г. Кількість сухої речовини складає 30 %. Щоб зробити пасту такої густини, необхідно узяти порошкоподібних речовин (30x50) : 100=15 г. Оскільки лікарської речовини є 2,5 г, то необхідно додати 12,5 г індиферентних порошкоподібних речовин.

Собаці

Rp.: Acidi salicylici	2,5
Talci	12,5
Vaselini	ad 50,0
M.f. pasta	
D.S. Наносити на уражену ділянку шкіри.	

2.2.4. Лінімент – _____ (наз. в., од. ч.), _____ (род. в., од. ч.) – це _____

У фізико-хімічному відношенні вона є дисперсною системою різної міри гомогенності, що дозволяє їх підрозділити на гомогенні, емульсивні і суспензійні лініменти.

1. Гомогенні лініменти –

2. Емульсивні лініменти –

3. Суспензійні лініменти –

Лініменти застосовують _____ усім видам тварин. В якості лікарських речовин беруть _____

Їх застосовують при опіках, запальних процесах в шкірі і підшкірній клітковині, міозитах, розтягуванні зв'язок, місцевих болях як що розм'якшують і протизапальні.

Лініменти нестійки і виписують їх на _____ термін, при зберіганні вони _____. Тому в сигнатурі треба вказувати _____.

Лініменти є _____ лікарською формою. Їх виписують в _____ з перерахуванням усіх складових частин або коротким способом.

Приклади рецептів.

1. Розгорнутий пропис:

Коню

Rp.: Olei Terebinthinae 30,0
Ammonii caustici soluti 20,0
Olei Lini 40,0
M. f. linimentum
D. S. Втирати в область ураженого суглоба

2. Скорочений пропис:

Вівці

Rp.: Linimenti Synthomycin 1 % – 100,0
D. S. Змащувати уражені ділянки шкіри.

2.2.5. Пластир

_____ (наз. в., од. ч.),
_____ (род. в., од. ч.) – це

_____. Пластири використовують в хірургічній і акушерській практиці для утримання пов'язок, зближення країв ран і т. д. У пластирах можуть бути призначені дратівливі, протизапальні і інші речовин. Готують їх _____ шляхом.

Пластир – _____ лікарська форма. Його отримують шляхом змішування лікарських речовин з солями жирних кислот, смолами, воском, жирами, парафіном, каучуком. Розрізняють два види пластирів:

1. _____ – щільні при кімнатній температурі і тіла, що розм'якшуються при температурі; вони здатні щільно приставати до шкіри. Випускають:

- що намазали на тканину і
- що не намазали

2. _____ Після випару розчинника вони залишаються на шкірі у вигляді плівки.

Пластири виписують в шматку з вказівкою його маси або що намазали на яку-небудь тканину (коленкор, полотно, шовк і т. п.). В цьому випадку необхідно вказати розміри пластиру в сантиметрах – довжину (Jongitudo) і ширину (latitudo) або загальну величину (magnitude).

Приклади рецептів.

1. Пластир, виписаний в шматку:

Свині

Rp.: Emplastri Meliloti 30,0

D.S. Підігріти, нанести на тканину 5 × 10 см і прикласти до ураженої ділянки шкіри .

2. Пластир, що нанесений на тканину:

Корові

Rp.: Emplastri Plumbi compositi 20 × 5 sm

D.S. Прикласти до ураженої ділянки тіла

3. Рідкий пластир:

Собаці

Rp.: Collodii 100,0

D.S. Для фіксації пов'язки.

2.2.6. Супозиторії – _____ (наз. в., од. ч.),
_____ (род. в., од. ч.),
_____ (род.в., мн.ч.) – це

Розрізняють супозиторії _____ (suppositoria rectalia);
_____ (suppositoria vaginalia); палички –
_____. Їх вводять в природні отвори і порожнини тіла
тварини, в раневі канали як для місцевої, так і для загальної дії.

Необхідно мати на увазі, що речовина, що всмокталася в прямій кишці,
_____, оскільки воно з прямої
кишки потрапляє в нижню порожнисту вену, минувши _____. Тому
разу дозу лікарської речовини при призначенні у свічках перевищувати не слід.

Ректальні супозиторії мають форму _____, вагінальні –
_____, палички (бужі) – форму
_____. Останні призначені для введення в

Супозиторії складаються з _____. В
якості _____ застосовують препарати протизапальної,
кровоспинної, знеболювальної, терпкої, дезінфікуючої і розсмоктуючої дії.
_____ для супозиторіїв служать
речовини, щільні при кімнатній температурі і тіла, що розплавляються при
температурі.

Вони мають бути:

- _____;
- _____;
- _____;
- _____.

Найкращою основою являється масло какао –
_____. Нині широко застосовують гідрогенізовані
жири в комбінації з парафіном під назвою бутироль – _____,

сплави жирів з воском і спермацетом; парафін з ланоліном, желатино-глицеринові і мильно-глицеринові гелі та ін. Якщо в рецепті не вказана основа, то використовують масло какао. Допускається замість вказівки точної маси основи писати _____ – скільки знадобиться. Це значною мірою полегшує технологію приготування лікарської форми.

Палички(бужі) бувають різної величини, що залежить від тих отворів, для яких вони призначені. Тому в рецептах необхідно вказати їх довжину і діаметр.

Щоб виписати рецепт на супозиторії, _____ . У всіх рецептах необхідно вказувати в сигнатурі _____. Свічки і кульки загортають в пергаментний папір, целофан або фольгу(ректальні) і відпускають в коробках. Зберігають їх в сухому і прохолодному місці.

Нині супозиторії виготовляють в основному на _____, тому рецепти найчастіше виписують в _____, для виготовлення в аптеці – _____.

Приклади рецептів.

1. Скорочений пропис (привід cum - з і назва лікарського речовини в орудному відмінку):

Собаці

Rp.: Suppositorii cum Ichthyolo 0,2

D. t. d.N. 10 S. Вводити в пряму кишку по 1 свічці.

2. Свічки з комерційною назвою:

Вівці

Rp.: Suppositoriorum "Osarcidum" N. 10

D.S. Вводити в піхву по 2 свічки x 1 раз на день x 5 днів.

3. Магістральні свічки:

Свині

Rp.: Extracti Beladonnae 0,5

Butyrolis q. s.

Ut. f. suppositorium

D. t. d. N. 10

S. Вводити по одній свічці в пряму кишку 2 рази в день

#

Rp.: Ichtlryoli 1,0 Вівці
 Butyri Cacao q. s.
 Ut f. suppositorium.
 D. t d. N. 5
 S. Вводити в піхву по 1 свічці 1 раз на день.

#

Жеребцю

Rp.: Anaesthesini 0,1
 Butyroli q. s.
 Ut f. bacillus longitudine 8 sm et diametro 0,5 sm
 D.t.d.N.4
 S. Для введення в сечовипускальний канал коня.

2.2.1. К а ш к а – _____ (наз. в., од. ч.), _____ (наз. в., мн. ч.) – це

_____ . Залежно від консистенції розрізняють кашки густі (_____) і м'які, напіврідкі (_____).

Густі кашки по своїй консистенції наближаються до _____, а рідкі – _____.

Найчастіше в кашках призначають речовини _____ походження, солі мінеральних кислот і не використовують _____.

Оскільки препарати, що входять в кашки, точно не дозують, то не рекомендується застосовувати в цій формі отруйні і сильнодіючі речовини. Не призначають і речовини, що легко окислюються, розкладаються неорганічного походження(калію перманганат, срібла нітрат та ін.).

Кашки складаються з

- _____;
- _____.

В якості останніх беруть ті ж компоненти, що і для болюсів:

- порошок солодкового кореня (_____)
- житнє борошно (_____)
- порошок кореня алтейного (_____)

- льняне борошно (_____)
- простий сироп (_____)
- рослинні екстракти, соки (_____)
- бальзами і т. п. (_____)

Формотворні речовини повинні мати добрий смак і зв'язуючі властивості.

В якості смакової речовини (_____) свинням в кашку додають цукровий сироп, екстракт кореня лакричного, сок ялівцевих ягід; коням дають невелику кількість солі; великій рогатій худобі - гіркі або солоні речовини.

Кількість формотворних речовин для отримання кашки залежить, з одного боку, від їх зв'язуючих здібностей, а з іншої – від властивостей лікарських речовин, що входять до складу кашки. Співвідношення формотворних і лікарських речовин в кашках найчастіше _____.

Хорошу зв'язуючу здатність має порошок кореня алтейного, якого для зв'язування рослинних лікарських речовин досить 1/6 по масі. Житнє борошно по зв'язуючій здатності близьке до порошку кореня алтейного. Солодкі речовини мають найменшу зв'язуючу силу.

Кашки дуже нестійкі, тому їх готують _____, або не більше ніж на _____ діб. Зберігають кашки в сухому прохолодному місці і відпускають в скляних банках або в коробках, викладених зсередини парафінованим, воценим або пергаментним папером.

Найчастіше кашки призначають свинням, рідше – _____, іноді собакам і вівцям.

Випишують кашки неподілимим способом, з вказівкою в сигнатурі способу дозування і кратності застосування. Смакові речовини вказують услід за лікарськими. Звичайна кількість формотворних речовин в кашці не вказують, а роблять позначення _____. Проте якщо в якості рідини входять фармакологічно активні речовини, то їх необхідно дозувати.

Приклади рецептів.

Підсвинкові

Rp.: Folii Sennae 40,0

Farinae secalinae et

Aquae destillatae q. s.

Ut f. electuarium

D.S. На 2 прийоми порівну 2 рази в день.

Завдання для самопідготовки

Тема: М'ЯКІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Мазь та її отримання.
2. Мазеві основи - визначення, властивості.
3. Жироподібні основи мінерального походження
4. Жироподібні основи тваринного походження
5. Жирові основи тваринного походження

№ питання	Відповідь(дати визначення + латинь, відповіді на питання)

2. ЗАВДАННЯ ПО РЕЦЕПТУРІ МЛФ

1. Теляті 30,0 мазей ung. Consovi. Смаз. місця опіку.
2. Теляті рект. Свічки з Ichthyolum по 0,2(р.д. 0,4) 1 р x 5 дн.
3. Теляті 100,0 рідкій мазі, в якій : 3% Pix liquida, 5% Xeroformium, 92% - раст. олії
(смаз.пораж. ділянки шкіри).
4. Теляті 50,0 мазей на свинячому жирі, в якій 2% Iodum, 4% Kalii iodidum.
Смаз. у обл. путового суглоба.'
5. Теляті 180,0 жидк. пластиру Arcodex. Для обр-тки шкіри.
6. Теляті 50,0 магістр, пасти, в якій 20% Aethazolum.

7. Свині мазь *Pilocarpini hydrochloridum* 2% в тубі 10,0. Очна мазь.
8. Свині 20,0 5% мазі *Anaesthesinum*(на вершковому маслі). Змащувати шкіру в обл. плечового суглоба.
9. Свині 100,0 рідкій мазі *Chloroformium compositum*. Втирати в обл. крижів.
10. Свині 50,0 паст р. *Lassari*. Наносити на уражені ділянки шкіри.
11. Підсвинкові 20,0 пластиру *Thalmm*.
12. Підсвинкові 50,0 10% мазі *Butadionum*(на свинячому жири). Смаз. у обл. плечового суглоба.
13. Підсвинкові 30,0 паст, в якій 15% *Dermatolum, Zinci oxudum*.
14. Підсвинкові свічки з *Nystalinum* по 500000 ОД(у пряму кишку по 1 св. х 4 р. х 10 дн.).
15. Підсвинкові 100,0 рідкій мазі, в якій 5% *Creolinum*, 2% *Kalii carbonatis* 93% риб'ячого жиру(*Ol.jecoris Aselli*). Втирати в уражені ділянки шкіри.
16. Підсвинкові 20,0 мазей "Jam". Смаз.пораж.участки шкіри.
17. Теляті 50,0 мазей *Solidolum*. Смаз.пораж. ділянки шкіри.
18. Теляті 50,0 10% мазі *Iodoformium* на свинячому жири.
19. Теляті рект. свічки з *Nitazolum* по 0,25. Р.д. 2,0, введення 2 р. х 5 дн.
20. Теляті 100,0 рідкій мазі, в якій по 5% *Creolinum, Sapo viridis*, 2% *Kalii carbonas*, 88% - рослинної олії. Втирати в уражені ділянки шкіри.
21. Теляті 50,0 паст *Zincum*. Наносити на уражені ділянки шкіри.
22. Теляті 180,0 рідкого пластиру *Septonex*. Для об-тки шкіри.
23. Вівці свічки(вагінальні) "*Osarbonum*" введення по 2 св. х 2 р х 5 дн.
24. Вівці 10,0 мазей очної *Ditetracyclinum*.
25. Вівці 50,0 магістральної 20% пасті *Aethazolum*.
26. Вівці 50,0 10% мазі *Resorcinum*(на вазеліні). Втирати в уражені ділянки шкіри.
27. Вівці 50,0 лініменту *Naphthalginum* втирати в обл. скак, суглоба.
28. Вівці 20,0 складного свинцевого пластиру – *E. Plumbi compositum*.
29. Підсвинкові 100,0 рідкій мазі, в якій 5% *Creolinum*, 10% *Кайї carbonas*; 85% ростить. олії. Втирати в пораж.ділянки шкіри.
30. Підсвинкові 30,0 мазей *Ung. Wilkinsoni*.
31. Підсвинкові 30,0 паст, в якій 20% *Dermatolum*.
32. Підсвинкові рідкий пластир *Subatolum* 190,0. Для об-тки пораж.уч- ков шкіри.

33. Підсвинкові свічки з *Laevomycetinum* по 0,25 (р.д. 0,5) Вводити в пряму к-ку 2 р. х 5 дн.
34. Підсвинкові 30,0 мазей, в якій 2% *Ac. salicylicum*, 5% *Ac. boricum*, 10% *Formalinum*, 83% вазеліну.
35. Теляті 50,0 паст *Furacilinum*. Наносити на уражені ділянки шкіри.
36. Теляті: *Creolinum* 10,0; *Pix liquida* - 20,0; *01. Helianthi* - 70,0. Втирати в уражені ділянки шкіри.
37. Теляті 50,0 мазей, в якій 10% *Iodoformium*(основа – вазелін).
38. Теляті свічки з *Laevomycetinum* по 0,5(р.д. 1,5). У пряму кишку 2 р. х5 дн.
39. Теляті пластир *bactericidum* 10х15.
40. Теляті 20,0 мазей "Sunoreph".
41. Коні 150,0 рідкій мазі, в якій 30% *01. Terebinthinae*; 70%- рослинна олія. Втирати по ходу сідничого нерва.
42. Коні 50,0 мазей *Naphthalanum*. Смаз.поражен. ділянки шкіри.
43. Коні 50,0 пластиру *Plumbum simplex*. Підігріти, намазати на тканину, приклеїти до пораж.ділянці тіла.
44. Коні 50,0 магістр, пасти, в кіт. 5% *Collargolum*; 30% крохмалю. Наносити на
45. Вівці 50,0 магістр, пасти, в якій 20% *Streptocidum*.
46. Собаці 50,0 пластиру *Epilinum*. Для видалення шерсті.
47. Вівці свічки "Osarcidum". Вводити в піхву по 3 св. х 1 р х 5 дн.
48. Вівці 50,0 20% мазі *Ichthyolum*. Основа – проникаюча.
49. Підсвинкові свічки з *Dimedrolum* по 0,02(2 р х 5 дн.) (ректально).
50. Підсвинкові 50,0 рідкій мазі, в якій 5% *Xeroformium* і *Pix liquida*, основа – рослинна олія. Змащувати місця опіку.
51. Підсвинкові 30,0 паст, в кіт. 20% *Bismuthi subnitras*, 10% *Zinci oxydum*. Основа - *Ung. Naphthalanum*. Наносити на пораж.ділянки шкіри.
52. Підсвинкові 0,5% очної мазі *Hydrocortisonum* 10,0(наносити в кон'юнктивальний мішок обох очей 2 р х день).
53. Підсвинкові 15,0 рідкого пластиру *Clemgrinum*. Обробляти уражені ділянки шкіри.
54. Коні 100,0 *lin. Terebinthinae compositum*(втир.у обл. скакат. суглоба).
55. Коні 50,0 магістр, пасти, в кіт. 10% *Bismuthi subnitras*.
56. Вівці 50,0 10% мазі *Pix liquida*. Основа -*Ung. Solidolum*.
57. Коні ^іазі "Espolum", в тубі 20,0 . Змащувати в області литкового м'яза.
58. Корові 20,0 мазей на вазеліні, в якій 10% *Ac. salicylicum*. Для видалення бородавок выменя.

63. корові для видалення бородавок вимені пластир мозольний - Empl. ad clavos 9,0.
64. Вівці 100,0 рідкій мазі, що полягає : Т– га Capsici – 20,0; O1. Terebinthinae 30,0; рослинної олії – 50,0. Втирати в обл. черевної стінки.
65. Вівці 10 свічок з Metronidazolium по 0,5. Вводити вагінальний по 2 св. х 1 р х 5 дн.
66. Вівці 50,0 Ung. Sulfuratum simplex. Смаз. пір.ділянки шкіри.
67. Вівці 180,0 рідкого пластиру Cubatolum. Для об-тки шкіри.
68. Вівці 30,0 паст - Р. Теімурові. Наносити в області вінчика копит.
69. Вівці 30,0 магістр, пасти, в якій 10% Xeroformium. Наносити в обл.венчика копит.
70. Теляті свічки з Cordigitum по 0,0012(р.д. 0,0024) 1 р. х 5 дн. (у пряму кишку).
71. Теляті 50,0 пластиру Empl. Plumbi simplex
72. Теляті 50,0 паст Furacillinum . Нанос, на пораж. ділянки шкіри.
73. Теляті 50,0 рідкій мазі, в якій 3% Xeroformium, 5% – Pix liquida, раст. олії – 92%. Смаз. пораж. ділянки шкіри.
74. Теляті 30,0 5% мазі Phenolum(на вазеліні).
75. Теляті 30,0 5% Ас. salicylicum(на ланоліні).
76. Коні 50,0 магістр, пасти, в якій 20% Butadionum
77. Корові 180,0 рідкого пластиру "Septonex". Для обробки рани.
78. Теляті 50,0 мазей, в якій 5% Sulfur depuratum, 10% Ichthyolum .Основа – ланолін. Смаз. уражені ділянки шкіри.
79. Теляті 100,0 рідкій мазі, в якій 10% Lysolum, 5% Natrii carbonas. Основа – рослинна олія. Втирати в пораж.ділянки шкіри.
80. Теляті рект. свічки з Ethionamidum по 0,5(р.д. 2,0 2 р х 10 дн.)
81. Корові вагінальні свічки з Metronidazolium по 0,5(р.д. 2,0) 1 р. х 5 Дн.
82. Корові 50,0 10% мазі Camphora(на свинячому жирі). Смаз. пораж. ділянки вимені.
83. Корові 50,0 магістральної пасти, в якій 20% Jodoformium . Наносити на пораж. ділянки шкіри.
84. Корові 50,0 лініменту "Naphthalginum". Втирати в області путового суглоба.
85. Корові 50,0 мазей Formalinum . Змашувати шкіру в області копитного вінчика.
86. Корові 100,0 рідкого пластиру Collodium. Для зближення країв рани.
87. Свині свічки "Cefesonium"(ректально по--2 св. х 2 р. х 3 дн.)

88. Свині рідку мазь: Ammonium causticum solutum, 01. Terebinthinae po 25,0; 01. Lini 50,0, втирати в області путового суглоба.

89. Свині 190,0 рідкого пластиру Subatolum.

90. Свині 20,0 очній мазі, в якій 5% Cocaini hydrochloridum, 3% Ac. boricum, основа – вазелін.

ВИПИСАТИ РЕЦЕПТИ

№ рецепту	Рецепт	№ рецепту	Рецепт

Матеріальне забезпечення: Таблиці, ваги, ступки, пестики, колби, пробирки

Роботу прийнято « ____ » _____ 202__ року

Підпис викладача _____

Місце проведення – навчальна аудиторія кафедри

Мета заняття: Вивчити, такі поняття як розчин, мікстура, настій, відвар, емульсія, настоянка, екстракт, слиз, новогаленові препарати, аерозолі.

Ознайомитися з кожною рідкою лікарською формою та різновидом кожної з них.

Освоїти. Як відрізнити кожну рідку лікарську форму одну від іншої. Методику виписування рецептів на кожну рідку лікарську форму.

Завдання: такі поняття як розчин, мікстура, настій, відвар, емульсія, настоянка, екстракт, слиз, новогаленові препарати, аерозолі.

Оволодіти правилами виписування рецептів на рідкі лікарські форми

Засвоїти. Чим відрізняється кожна з рідких лікарських форм одна від іншої. Ознайомитися з різновидом кожної рідкої лікарської форми.

Самостійно виконати завдання для самопідготовки.

Аудиторна робота: Вписати пропущений текст у практичному занятті на тему **Рідкі лікарські форми**

2.3. Рідкі лікарські форми.

2.3.1. Рідкі лікарські форми _____

Це обумовлено:
Зручністю їх введення: _____

1. Наявністю ряду переваг перед іншими формами:

- можна готувати з твердих (_____), рідких (_____) і газоподібних (_____) лікарських речовин;

- фармакологічна дія настає в порівнянні з іншими лікарськими формами _____ ;

- рідкі форми _____ ;

- лікарські речовини, що входять до їх складу, можна _____ .

2.3.1.

Розчин- _____

В якості розчинника найчастіше застосовують _____
_____. Розчин для зовнішнього або внутрішнього застосування прийнято готувати на _____, а для ін'єкцій – на _____. У польових умовах і на відгінних пасовищах допускається брати _____, а як виключення, і _____. Вода є хорошим розчинником для багатьох лікарських речовин, вона індиферентна як для організму тварини, так і для засобів, що розчиняються.

Коли лікарська речовина не розчиняється у воді, застосовують _____. У ній добре розчиняються _____ та ін. Спиртові розчини більші за стойку, ніж водні. Проте спирт є активною фармакологічною речовиною, що діє місцево (залежно від концентрації – в'яже, бактерицидно) і загально (резорбтивно).

Офіціальні концентрації спирта – _____%. Найчастіше для внутрішньовенного введення застосовують _____%-вий, всередину – _____%-вий, зовнішньо – _____%-вий етиловий спирт.

В якості розчинників використовують також _____ та ін.

Масляні розчини застосовують _____ або _____, розчини для ін'єкцій готують на _____, _____ або _____ оліях, а для зовнішнього застосування – _____, _____ і інших оліях. У них легко розчиняються _____ та ін.

Розчинником в деяких розчинах може бути _____.

Коли в рецепті не вказаний розчинник, то використовують _____, коли не вказана міцність спирту, застосовують _____%-вий спирт.

2.3.1.1. Таким чином, **за видом розчинника** розчини можуть бути:

1. _____;
2. _____;

3. _____;
4. _____;
5. _____

2.3.1.2. По кількості інгредієнтів розрізняють розчини:

1. _____;
2. _____.

Рецепти на прості розчини, якщо розчинник дистильована вода, виписують _____ способом. Якщо ж розчинник інший або розчин складний, то користуються _____ способом.

2.3.1.3. Т.б. за способом виписування рецепти на розчини можуть бути:

1. _____;
2. _____.

При виписуванні **скороченим** способом після слова "Rp.:" пишуть _____, потім в _____ відмінку назва _____, _____ і його _____ . Закінчується рецепт скороченим _____.

При виписуванні **розгорнутим** способом після слова "Rp.:" пишеться назва _____ і його _____, потім _____ . У Subscriptio пишуть: _____ . У кінці рецепту - _____.

2.3.1.4. Спосіб приготування розчину може бути

_____.

При приготуванні масовим способом лікарську речовину і розчинник беруть по _____. Цей метод найбільш точний, але трудомісткий, тому використовується рідко. Об'ємним способом розчини роблять так: спочатку готують _____, а потім розведенням отримують розчин _____.

Суть масо-об'ємного способу полягає в тому, що _____ . Цим методом найчастіше готують _____.

2.3.1.5. Розчини за способом застосування ділять на 3 групи:

_____ ;
_____ ;
_____ .

2.3.1.5.1. Розчини для внутрішнього застосування вводять через

_____ і _____ .
Найбільш поширений шлях введення – _____. Для
виписування рецептів необхідно знати _____

Дозування розчинів роблять _____

Спосіб цей неточний. Ложки бувають різній місткості, і на величину дози впливає міра її наповнення. Прийнято вважати, що столова ложка містить _____ ml водного розчину, десертна – _____ ml, чайна – _____ ml. При дозуванні краплями слід враховувати, що величина краплі, а звідси і її маса залежать від _____ і так далі.

Відомо, що 1 мл дистильованої води при температурі 20 °C містить 20 крапель, спирту етилового 95 %-ого – _____ краплі; 70 %-ого спирту – _____ крапель, різних олій – _____ крапель, ефіру – _____ краплі. Тому краще всього користуватися крапельницями.

Об'єм виписуваного розчину залежить від _____ . Дрібним тваринам розчини призначають в _____, великим – у _____. Якщо доза лікарської речовини на прийом менше 1 ml, то розчин дозують _____, якщо більше – _____, _____, _____.

Розчини для внутрішнього вживання виписують _____ способом, складні - _____, прості - _____ формі. При повній формі перераховують усі складові частини рецепту з вказівкою _____. У сигнатурі слід точно відмітити, чим дозується речовина (_____ та ін.) і _____.

Приклади рецептів.

1. Розгорнутий пропис простого водного розчину для внутрішнього застосування:

Завдання: Виписати теляті на 10 вживань внутрішньо розчин хлориду кальцію. Розрахунок: на один прийом кальцію хлориду теляті 1,5, а на десять

прийомів: _____ . Дозувати вирішено столовими ложками:
_____ мл. Отже, води необхідно узяти до _____ мл.

Вівці

Rp.: Calcii chloridi 15,0
Aq. coctae ad 150 ml
M. f. solutio

D. S. Всередину по 1 столовій ложці 3 рази в день

Такий пропис застосовується у тому випадку, якщо розчинник -

2. **Коротка форма пропису** того ж рецепту:
вказують _____

Розчинником в цьому випадку буде _____

Вівці

Rp.: Solutionis Calcii chloridi 10% – 150 ml

D. S. Всередину по 1 столовій ложці 3 рази в день

3. При виписуванні простих спиртових, ефірних, гліцеринових або масляних розчинів в короткій формі після найменування препарату пишуть слово – _____ або _____ в _____ відмінку:

Собаці

Rp.: Solutionis Kalii iodidi spirituosae 4% – 150 ml

D S. Всередину по одній столовій ложці 3 рази в день.

В цьому випадку спирт - _____ %, масло- _____.

4. **Складний розчин для внутрішнього застосування - розгорнута пропис:**

Завдання: Виписати собаці для внутрішнього застосування кодеїну фосфат (Codeini phosphas) разова доза 0,015, амонія хлорид (Ammonii chloridum) - 0,3. Задавати у формі розчину 3 рази в день 4 днів.

Собаці зручно задавати на 1 прийом розчин, що міститься в 1 столовій ложці, тобто 15 мл Розрахунок : Всього прийомів - 3 рази в день x 4 днів = 12.

Кодеїну фосфату необхідно: $0,015 \times 12 = 0,18$

Амонія хлориду - «- : $0,3 \times 12 = 3,6$

Води дистильованої - «- : $15 \text{ мл} \times 12 = 180 \text{ мл}$

Собаці

Rp.: Codeini phosphatis 0,18
 Ammonii chloridi 3,6
 Aquae destillatae ad 180 ml
 M.f. solutio

D.S. Всередину по 1 столовій ложці 3 рази в день 4 дня.

У пряму кишку рідини вводять у вигляді _____. Вони можуть бути _____ або _____. Очисні клізми призначені для звільнення кишечника і складаються з однієї води або води, до якої додають мило, гліцерин, послаблювальні речовин та ін. В цьому випадку об'єм рідини для великих тварин беруть до ____ л, для дрібних – від _____ мл до _____ л.

Лікарські клізми призначають для загальної або місцевої дії. В даному випадку об'єм рідини має бути невеликим: для великих тварин – до _____ л, для дрібних – _____ мл і менше. Лікарські клізми ставлять після очисних. Якщо лікарська речовина має подразливу дію, додають _____ в кількості приблизно в 10 разів більше дози лікарського препарату. Температура лікарської клізми має бути в межах _____. При їх виписуванні необхідно знати дозу лікарської речовини на одно введення; об'єм однієї клізми і кількість введень (зазвичай 1 – 2).

Коню

Rp.:Chloralihyetati 30,0
 Mucilaginis Amyli ad 300 ml
 M. D. S. Ввести в пряму кишку.

Крохмальний слиз доданий в рецепт у зв'язку з тим, що хлоралгідрат має _____. (Пояснення пропису-дивись мікстури).

2.3.1.5.2. Розчини для ін'єкцій. Особливістю їх є точне дозування і стерильне приготування; вводять _____, _____ рідше – _____, _____ та ін.

Вимоги, що пред'являються до лікарських форм, які використовуються для парентерального введення:

 _____;

_____ ;
_____ - у ряді випадків.

Розчинником для ін'єкційних розчинів можуть бути: _____, оскільки в дистильованій воді можуть міститися мертві тіла мікроорганізмів, пирогенами, що являються, - Aqua bidestillata seu Aqua redestillata ;

У тих випадках, коли в організм необхідно ввести велику кількість розчину, в якості розчинника беруть _____

Для розчинення антибіотиків часто використовують _____

Невисихаючі індиферентні олії - _____ та ін.

_____ - використовуються для приготування розчинів речовин, розчинних тільки в оліях.

Вводити масляні розчини в кров'яне русло забороняється (_____).

Парентеральне введення лікарських речовин здійснюють найчастіше за допомогою _____ і _____. При цьому досягаються точність дозування, швидка і повна дія. Останнє робить доцільним використати їх при наданні допомоги в гострих випадках захворювання тварин, а також тоді, коли введення всередину скрутне - при важкому стані тварини.

Парентеральне введення лікарських речовин має свої переваги і недоліки.

Переваги:

Недоліки:

Стерилізація – _____

Розрізняють 3 види стерилізації:

Досягається таким чином:

1.1 нагрівачи гарячим повітрям в сушарній шафі при _____ впродовж _____ хв. або _____ впродовж _____ хвилин;

1.2 нагрівання насиченою парою в автоклаві при 121° С (1 – 1,1 атм) впродовж _____ хв. (іноді до _____ хв.) або при _____ (0,5 атм) – _____ хв.;

1.3 одноразове нагрівання текучою парою в паровому стерилізаторі або автоклаві при _____ впродовж _____ хв.

1.4 тиндалізація – нагрівання один раз в добу впродовж години при _____ 5 разів або при температурі _____ 3 разу; у проміжках між нагріванням оброблювані матеріали зберігають при температурі _____;

2. бактерійна фільтрація в асептичних умовах через мікропористі стерильні фільтри (діаметр пір _____ мкм).

3. додавання антисептиків.

При виборі методу і тривалості стерилізації необхідно враховувати

Лікарські речовини, що розкладаються при температурі 100°С, піддають тиндалізації, а що розкладаються при _____ і нижче розчини готують _____. В цьому випадку стерилізується тільки склянка і розчинник, а до розчину додають різні антисептики _____.

Розчини випускають у _____ або в _____. При виписуванні розчинів для ін'єкцій необхідно знати _____ на одно введення, _____ і _____ на 1 ін'єкцію.

У разі приготування розчину в аптеці необхідно вказувати, що розчин має бути приготований _____ необхідно вказати:

Сильнодіючі і отруйні лікарські речовини виписують з таким розрахунком, щоб в 1 мл розчину для дрібних або в 3-5 мл для великих тварин містилася разова доза. Об'єм розчинника необхідно підбрати з таким розрахунком, щоб в нім повністю розчинилася лікарська речовина, а його концентрація відповідала цілям і завданням, які ставить ветеринарний лікар при його призначенні тварині.

Приклади рецептів.

Завдання: Виписати галантаміна гідроброміду собаці в дозі 0,001 на 10 підшкірних ін'єкцій.

Розрахунок: При розгорнутому способі виписування лікарської речовини треба узяти _____, розчинник _____, об'єм 1 мл. Отже, на 10 введень треба _____

Розгорнутий пропис:

Собаці

Rp.: Galanthamini hydrobromidi 0,01

Aq. destillatae ad 10 ml

M. f. solutio sterilis

D.S. Вводити підшкірно по 1 мл 2 рази в день.

Але прості розчини, розчинником в яких є вода, краще виписувати _____ . У скороченому прописі концентрацію вказують зазвичай у _____. У цих випадках перша цифра означає _____, друга _____ . Щоб підрахувати концентрацію розчину у

відсотках, необхідно скласти наступну пропорцію. У 1 мл розчину міститься 0,001 лікарської речовини, а в 100 мл -х : 0,001 – 1,

X – 100, де $X = (0,001 \times 100) : 1 = 0,1\%$

2 Скорочений пропис

Собаці

Rp.: Sol. Galanthamini hydrobromidi sterilisatae 0,1% – 10 ml

D.S. Вводити підшкірно по 1 мл 2 рази в день.

3. Розчини в ампулах .

Корові

Rp.: Sol. Atropini sulfatis 0,1% – 1 ml

D. t. d. N. 5 in ampullis

S. Вводити підшкірно по 1 мл 2 рази в день.

При виписуванні розчинів в ампулах в сигнатурі необхідно писати _____, а не _____, бо в останньому випадку можна допустити помилку, оскільки об'єм ампул однієї і тієї ж речовини буває різним.

Крім того, при виписуванні таких рецептів треба знати

_____. Усе це вказано у фармакопеї.

Іноді в ампулах відпускають _____ - препаратів, що чутливих до атмосферних впливів або мають нестійкі розчини (_____ та ін.). Розчини з них готують перед вживанням _____ шляхом.

Приклади рецептів.

4. Порошок для приготування розчину в ампулах

Коню

Rp.: Novarsenoli 0,3

D. t. d. N.5 in ampullis

S. Розчинити вміст ампули в 5 мл води для ін'єкцій, вводити внутрішньовенно повільно 1 раз на день 5 днів.

У таких випадках в рецептах необхідно виписувати і

_____:

Rp.: Aq. bidestillatae 5 ml

D. t. d. N. 5 in ampullis

S. Для приготування розчину новарсенола.

5. У вигляді розчинів випускається ряд _____

_____. При їх виписуванні слово «розчин» не вживається. Так само виписуються розчини з _____.

Корові

Rp.: Pituitrini 1,0

D.t.d.N. 10 in ampullis

S. Вміст 5 ампул ввести п/до, при необхідності повторити

2.3.1.5.3. Розчини для зовнішнього застосування зазвичай виписують у великих кількості. Їх застосовують для _____

Випишують складні розчини в _____, прості, - в _____
формі, концентрацію лікарської речовини означають у _____ або
_____.

Приклад рецепту. 1.

Скорочений пропис простого водного розчину:

Собаці

Rp.: Solutionis Kalii permanganatis 1 : 1000 – 500 ml

D. S. Для зрошування порожнини рота.

Іноді розчини для зовнішнього застосування випишують в _____ з подальшим розведенням до потрібної концентрації перед застосуванням. В цьому випадку в сигнатурі необхідно точно вказати, скільки необхідно узяти концентрованого розчину і розчинника, щоб отримати необхідне для лікування розведення.

2.Завдання: Виписати розчин перманганату калію для промивання рани на 5 обробок.

Розрахунок: для промивання рани концентрація перманганату калію повинна

бути _____, об'єм на одну обробку _____ л.

Підрахунок ведуть по формулі:

необхідна кількість розчину(мл) x потрібна концентрація (%): наявна концентрація (%) = 1000 мл x 0,1% : 5% = 20 мл

Отже, для приготування 1 л розчину перманганату калію концентрації 1: 1000(0,1 %) необхідно узяти _____ мл _____ %-ного його розчину.

Свині

Rp.: Sol. Kalii permanganatis 5% – 100 ml

D. S. По 20 мл на 1 л води для промивання рани

3. Скорочений пропис простого розчину (розчинник - будь-яка олія, спирт 90%, гліцерин, ефір) :

Кішці

Rp.: Solutionis Tannini glycerinosae 5% - 50 ml

D. S. Змащувати слизову оболонку ротової порожнини 1 раз на добу.

#

Собаці

Rp.: Solutionis Mentholi oleosae 1% - 50 ml

D.S. По 2 краплі в кожну ніздрю 2 рази в добу.

#

Свині

Rp.: Solutionis Tannini spirituosae 1% - 100 ml

D.S. Змащувати пошкоджену ділянку шкіри.

Якщо необхідно використати спирт іншої концентрації або певний вид олії, то використовується _____.

3. Розгорнутий пропис простого водного розчину

Rp.: Chloramini B 1,0
Aq. destillatae ad 200 ml
M. f. solutio
D. S. Для дезинфекції рук.

4. Розгорнутий пропис простого розчину (різні розчинники):

Завдання: Виписати коню 100 мл 1% розчину ментолу на олії -соняшнику.

Коню

Rp.: Mentholi 1,0
Olei Helianthi 100 ml
M.f. solutio
D.S. Змащувати уражені ділянки шкіри.

Завдання: Виписати 50 мл 2% розчину діамантового зеленого на 60% спирті для змазування ураженої ділянки шкіри свині 3 рази в день.

Свині

Rp.: Viridis nitentis 1,0
Spiritus aethylici 60% ad 50 ml
M.f. solutio
D.S. Змащувати уражені ділянки шкіри 3 рази в день.

5. Іноді в рецептах можна виписати лікарську речовину в чистій формі (порошок) з подальшим приготуванням на місцях **розчину** для _____ . У сигнатурі при цьому слід точно вказати _____ .

Rp.: Calcariae chloratae 3000,0

D.S. Розмішати в 3 відрах води і застосувати для дезинфекції клітин телятника.

6. Розгорнутий пропис складного розчину.

Складні розчини виписуються тільки _____ .

Собаці

Rp.: Iodi 0,03
Kalii iodidi 0,3
Glycerini 30 ml
M.f. solutio D.S. Змащувати слизову оболонку гортані і глотки

2.3.2. Мікстура – _____

Лікарські речовини, що входять в мікстуру, можуть бути _____, або _____, розчинитися _____ чи утворювати _____, останні перед вживанням необхідно збовтувати.

В якості розчинників для приготування мікстур беруть _____.

Виписують мікстури в _____ формі _____, враховуючи дозу лікарської речовини, число прийомів і кількість мікстури на один прийом. Дозують _____.

Приклади рецептів.

Коню

Rp.: Sol. Natrii bromidi 5% – 50 ml
Tincturae Menthae piperitae 5 ml
M. D. S. Всередину на один прийом.

#

Корові

Rp.: Pulveris radice Ipecacuanhae 5,0
Natrii hydrocarbonatis 20,0
Aquaе destillatae ad 200 ml
M.f. mixtura
S. Всередину на один прийом.
Перед вживанням збовтувати

Якщо до складу мікстури входять важкорозчинні речовини, то в сигнатурі обов'язково треба вказати: _____, а мікстури з настоями, відварами, емульсіями – _____.

2.3.3.Настій

Їх застосовують тваринам усіх видів _____, рідше _____.
Зовнішньо настої застосовують для _____, для _____ і т. д. Для їх приготування використовують ніжні частини рослин:

Виписують настої _____ формою, _____ способом на 2 – 3 дні, оскільки вони швидко псуються. Зберігати їх необхідно в _____, про що роблять відповідний запис в сигнатурі.

При виписуванні рецепту на настої необхідно знати _____, _____ на один прийом. Перша цифра в рецепті вказує _____, друга – _____. При цьому виходять з того, що настій, до складу якого входять неотруйні рослини, виписують відносно _____; з трави горицвіту, конвалії, спорыньи, кореня і кореневища валеріани, кореня сенегі – _____, а з отруйних рослин (лист наперстянки, трава термопсиса) – _____.

Приклади рецептів.

1. Завдання: Виписати корові на 3 прийоми в добу настій трави пастушої сумки.

Р о з р а х у н о к : на прийом корові трави пастушої сумки треба 20,0 на 3 прийоми – 60,0. Настій готують відносно _____. Отже, усього настою буде _____ на 3 прийоми, або по _____ склянці на прийом.

Корові

Rp.: Infusi h.erae Bursae pastoris ex 60,0 – 600 ml

D.S. По 1 склянці на один прийом 3 рази в день.

Якщо об'єм настою на 1 прийом не відповідає об'єму потрібної мірки, то можна відійти від офіційного співвідношення і написати необхідну кількість.

2. Завдання: Виписати теляті на 4 прийоми настоянку листя шавлії.
Застосовувати 2 рази в день 2 дня.

Розрахунок: теляті на прийом потрібно листя шавлії 7,5 г, а на 4 прийоми 30 г. Якщо готувати настій _____, то буде 300 мл, а на прийом $300:4=75$ мл, мірка незручна. Тому можна узяти _____ склянки, або всього _____ мл.

Теляті

Rp.: Infusi folii Salviae ex 30,0 – 400 ml

D.S. По 1/2 склянки на прийом 2 рази в день 2 дня.

При виписуванні складних рецептів, до складу яких входять окрім настою, інші речовини, спочатку виписують _____, а потім перераховують інші компоненти рецепту. Ця суміш є _____ і тому рецепт закінчується вираженням _____ чи _____.

Вівці

Rp.: Infusi corticis Quercus ex 30 -300 ml

Ichthyoli

10,0

M. f. mixtura

D.S. Всередину на один прийом.

Якщо в настої не вказана кількість лікарської речовини, то його готують відносно _____ (окрім сильнодіючого).

2.3.4.Відвар – _____

_____ (див. метод, вказівки по курсу ЛЯР).

Для _____ приготування _____ відварів _____ використовують _____

Виписують і застосовують відвари так само як і настої.

Приклади рецептів.

Теляті

Rp.: Decocti corticis Frangulae ex 30,0 – 400 ml

D.S. Всередину по 1 склянці в день.

#

Коню

Rp.: Decocti seminis Lini 200 ml

Tannini 7,0

M. D. S. Всередину на один прийом.

2.3.5. Емульсія – _____

Розрізняють два види емульсії: _____ і _____.

1. Істинні емульсії отримують з _____

_____. У насінні містяться і слизові речовини білкової природи, властивості емульгатора, що мають. Тому при приготуванні істинних емульсій емульгатори не використовуються.

Якщо в рецепті не вказана кількість насіння для приготування емульсії, фармацевт керується фармакопейним правилом. і виготовить її відносно _____.

Для приготування використовують найчастіше:

1. _____

2. _____

3. _____

2. При виписуванні **несправжніх емульсій** в рецепті вказують:

1. _____;

2. _____;

3. _____ – для надання їм стійкості і тримання однорідної маси в якості останнього використовують _____.

_____. Емульгатор сприяє роздробленню масляних часток і перешкоджає їх зліпанню.

Емульсії бувають _____, якщо співвідношення усіх компонентів, що входять в них, складає:

2 частини олії: 1 частина емульгатора: 17 частин води.

Випишують усі емульсії _____

Застосовують _____, рідше _____.

У емульсії можна вводити інші лікарські речовини, в цьому випадку утворюється мікстура і рецепт закінчується вираженням _____ (див. мікстури).

Приклади рецептів.

1. Скорочений пропис істинної емульсії

Вівці

Rp.: Emulsi seminis Cannabis 200 ml

D.S. Всередину на один прийом.

2. Скорочений пропис неправдивої емульсії

Вівці

Rp.: Emulsi Olei Ricini 300 ml

D.S. Всередину на один прийом

3. Розгорнутий пропис істинної емульсії

Вівці

Rp.: Seminis Cannabis 20,0

Aq. destillatae ad 200 ml

M. f. emulsum

D.S. Всередину на один прийом

4. Розгорнутий пропис неправдивої емульсії

Вівці

Rp.: Olei Ricini 30 ml

Gelatosae 15,0

Aq. coctae ad 300 ml

M. f. emulsum

D.S. Всередину на один прийом.

2.3.6. Настоянка – _____

Готують переважно на _____.

Це офіційна форма.

Випишують настоянку як офіційну форму – _____.

При цьому необхідно знати _____ і _____ настоянки на прийом, _____ прийомів.

Настоянка – _____

З несильнодіючої лікарської сировини настоянки готують в співвідношенні _____, а з сильнодіючого – _____.

При виписуванні спиртової настоянки спеціальної вказівки про це не роблять, а при виписуванні ефірної настоянки в рецепті це відмічають. Призначають її _____ або _____, в сигнатурі вказують дозування: _____.

Приклади рецептів.

1. Спиртова настоянка:

Собаці

Rp.: Tincturae Valerianae 40 ml

D.S. Всередину по 20 крапель 3 рази в день 10 днів.

2. Ефірна настоянка:

Собаці

Rp.: Tincturae Valerianae aethereaе 40 ml

D.S. Всередину по 15 крапель 3 рази в день 10 днів.

2.3.7. Екстракти – _____

Залежно від витягаючої рідини розрізняють:

1. _____;

2. _____;

3. _____.

З урахуванням міри витягання(по консистенції) :

1. _____

2. _____

3. _____

Рідкі екстракти готують відносно _____ або _____. При випарюванні рідкого екстракту до консистенції патоки або меду отримують _____, а при його досушуванні – _____ екстракт, який відноситься до _____ форм.

Для виписування екстрактів необхідно знати _____ на прийом і _____ . Рідкі екстракти виписують так само як і _____

настоянку – _____ і _____, густі і сухі, – у формі _____.
У рецепті необхідно вказати _____.

Приклади рецептів.

1. Рідкий екстракт

Завдання: виписати теляті на 10 прийомів рідкий екстракт алое. Разова доза – 5 мл. Задавати 3 рази в день.

Р о з р а х у н о к : доза рідкого екстракту алое теляті 5 мл на один прийом (чайна ложка). На 10 прийомів – _____ мл.

Теляті

Rp.: Extracti Aloes fluidi 50,0

D.S. По одній чайній ложці 3 рази в день.

2. Густий екстракт:

Коню

Rp.: Extracti Beladonnae spissi 4,0

Farinae Tritici et

Aquae coctae q.s.

Ut f. bolus

D.t.d.N. 4

S. По 1 болусу 2 рази в день 2 дня.

3. Сухий екстракт (см ТЛФ):

Завдання: виписати корові на 6 прийомів сухий екстракт маткових ріжків. Разова доза 5,0.

Корові

Rp.: Extracti Secalis cornuti sicci 5,0

D.t.d.N. 6

S. По 1 порошку 3 рази в день.

Екстракти зберігають в _____

Слизь _____

Отримують слизи:

1. шляхом _____ методом _____

з рослинної сировини:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

2. шляхом _____ або _____ камеді:

1. _____

2. _____

3. _____

Призначають її _____ і _____ як протизапальні (при захворюваннях ШКТ) і обволікаючі засоби. Покриваючи запалену тканину, вона захищає її від _____

_____. Найчастіше в рецептах слиз призначають разом з _____, щоб стримати дію. В цьому випадку її беруть в _____ разів більше, ніж лікарського засобу.

Увесь слиз офіцинальний.

Виписують слизу в _____ формі з вказівкою тільки _____.

Приклад рецепту.

Теляті

Rp.: Mucilaginis Amyli 100,0

D. S. На один прийом

2.8.9. Новогаленові

препарати _____

Це офіцинальні форми, готуються на _____,

застосовуються _____ і _____.

Виписують _____, не використовуючи слово _____.

Приклади рецептів.

1. Новогаленов препарат для внутрішнього застосування:

Собаці

Rp.: Adonisidi 20,0

D. S. Всередину по 10 крапель 3 рази в день 10 днів

2. Новогаленов препарат для ін'єкцій:

Коню

Rp.: Strophanthini K 1,0

D.t.d.N. 4 in ampullis

S. Вміст 2-х ампул вводити в/в повільно з 200 мл 10% розчину глюкози 1 раз на день 2 дні.

2.8.10. Аерозолі - _____

Аерозолі з твердими частками, утворені шляхом роздроблення, називаються _____, а виниклі в результаті конденсації іменуються _____.

Аерозоль, що складається з крапельок рідини, - _____.

Отримують аерозолі _____ шляхом і із застосуванням аерозольних генераторів і компресорів.

Випускають аерозолі в _____ у
балонах _____ знаходиться

Суміш знаходиться під тиском 2 -3 атмосфери.

Залежно від природи часток лікарської речовини розрізняють аерозолі:

- _____;
- _____;
- _____;
- _____ та ін.

Переваги аерозолів :

1. _____;
 2. _____;
- _____

Недоліки:

1. _____;
2. _____;
3. _____.

Рецепти виписують в скороченій формі.

Приклади рецептів.

Теляті

Rp.: Aerosoli "Cametonum" 30 ml

D. S. Для інгаляцій 3 рази в день 2 дня.

#

Корові

Rp.: Aerosoli "Iodopharmum" N.1

D.S. Вводити внутрішньоматочний.

Завдання для самопідготовки

Тема: РІДКІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Розчин.
2. Розчинники
3. Розчини по застосуванню
4. Позначення концентрації
5. Дозування р-н

№ питання	Відповідь(дати визначення + латинь, відповісти на питання)

2. ЗАВДАННЯ ПО РЕЦЕПТУРІ РЛФ

1. Свині АНБ Серогіnum у фл. 1,0. Вводити в/м 2р × 5 дн. Р-ль – вода д ін'єкцій.
2. Корові 5000,0 0,5% р-ра Lysolum. Для спринцювання.
3. Теляті: настій h. Nupercis з 20,0(1: 10); Phthazinum по 2,0(на 6 ін.).
4. Теляті 4% р-р Gentamycini sulfatis в амп. по 1 мл(р.д. 0,12) В/м х 2 р. х 5 дн.
5. Свині 100,0 рідкого ек-кта Extr. Polygonii hydropiperis. По 5 мл х 2 р х5дн.
6. Свині горм. пр-т Pituitrinum в амп. По 1 мл(р.д. 2,0 п/до 2 р х 2 дн.).
7. Коні на 6 ін.: н-ку Crataegi – 5,0; Kalii bromidum – 10,0; води – 200,0
8. Корові в/в: Ac.ascorbinicum - 2,0; Glucosi 100,0; р-ль изот. Р-р Na Cl 0,9%-300 мл
9. Свині р-р Calcii gluconas 10% по 10 мл Р.д. 5,0 на 2 в/м ін'єкції.

10. Свині настій квіток ромашки – fl. Chamomillae з 1.00,0(1: 10). Для спринцювання.
11. Свині горм. пр-т Pituitrinum в апм. по 1 мл(р.д. 2,0) на 4 в/м ін'єкції(2 р. х 2 дні).
12. Свині новогал.пр-т Celanidum у фл. 25,0. По 2 мл х 1 р. х 5 дн.
13. Підсвинкові Myarsenolum по 0,15(порошок в амп.) р.д. 0,3. Вводити в/м 1р. х 5 дн. Р-ль – изот.р-р NaCl. Конц-я отр. р-ра – 10%. Підсвинкові Cordiaminum в амп по 1 мл(р.д. 2,0) в/м х 1 р. х 5 дн.
14. Підсвинкові р-р Ac. nicotinicum 1% в амп.по 1 мл(р.д. 0,03) в/м х 1 р. х 20 дн.
15. Підсвинкові на 10 ін.: н-ку – 1. Absinthii – 2,0, Sal carolinum – 5,0, води– 100,0.
16. Підсвинкові аерозоль "Proposolum" у балонах 50,0. Для об-тки пораж.ділянок шкіри.
17. Підсвинкові: 100,0 слизу насіння льону, 5,0 Chloralum hydratum(ректально).
18. Підсвинкові 50,0 р-р Hydrogenii peroxydi diluta 3%. Для об-тки гнійної рани.
19. Підсвинкові Pharmasinum – 50 у фл. 50 мл В 1 мл р-ра – 50000 ЕД, р.д. 500000-ЕД. Вводиться в/м, 1 р. х 5 дн. (Випикується недозированно!)
20. Теляті 50,0 2% гліцеринового р-ра Tanninum. Для промивання ротової порожнини.
21. Теляті екстракт Extr. Eleuterococci рідкий 100,0 по 5 мл 2 р. х 5 дн.
22. Теляті новогал.пр-т у фл. Lantosidum 100,0(по 2 мл 2р. в день х Юдн.).
23. Теляті АНБ у фл. 0,5 р.д. 0,02/кг Маса 100 кг Введення. 3 р. в/м х 5 дн. Р-ль – вода для ін'єкцій. АНБ – Ampicillinum natrium
24. Теляті гіркої настоянки – t – ra amara – 5,0; Magnezii sulfas – 10,0; води – 100,0(на 6 ін.).
25. Теляті р-р Coffeini - natrium benzoas 20% в амп. 2 мл(р.д. 1,2) п/до 1 р. х 3 дні.
26. Теляті на 2 ін.: слиз крохмалю 200,0; 10 крапель 5% р-ра Iodum.
27. Вівці АНБ Streptomycini sulfas у фл. 0,25. Введення в/м 2 р х 5 дн. Розчинник – вода для ін'єкцій.
28. Горм. пр-т Охутосіnum в амп. по 1 мл(5 ОД) р.д. 10 ОД. Вводити п/до 2 р в день.
29. Вівці на 4 ін.: н-ку Absinthii 3,0; Ac. lacticum 5,0; води – 50,0.
30. Вівці суміш: емульсію соняшникового масла– 100,0, Phenasamm 5,0(на 2 ін.).
31. Вівці р-р Gentamicini sulfas 4%о в амп. 2,0(р.д. 0,08) 2 р х 5 дн. У/м.

32. Вівці новогаленов.пр-т Cordigidum у фл. 20,0(по 2 мл х 2 р х 5 дн.).
33. Вівці на 2 в/в ін'єкцій 10% р-р Norsulfazolum natrium(р.д. 5,0).
34. Вівці(у пряму кишку) : 100,0 слизу крохмалю, Chloralum. hydratum 5,0.
35. Підсвинкові р-р Ac.nicotinicurn 1% в амп. 1 мл(р.д. 0,02) п/до 1 р х 20 дн.
36. Підсвинкові АНБ Benzylpenicillinum natrium по 250000 ОД(р.д. 500000 ОД). Введення в/м. 4 р х 5 дн. Р-ль – 0,5% р-р новокаїну.
37. Підсвинкові 100,0 слизу крохмалю і 3,0 Chloralum hydratum. Ректально.
38. Підсвинкові на 6 ін.: н-ку Gentianae 2,0; Natrii sulfas 5,0; води – 50 мл
39. Підсвинкові новогаленов.пр-т Lantosidum 20,0. По 2 мл х 2 р х 5 дн.
40. Підсвинкові 4 болюси з Extr. Belladonnae густий 5,0.
41. Підсвинкові 50,0 10% р-ра Iodum спиртового. Для обробки шкіри.
42. Підсвинкові 200,0 емульсій насіння гарбуза і 2,0 Brovadazolum. На 1 прийом.
43. Теляті в/в: Coffemum – 1,0; Glucosum – 20,0, р-ль – 200,0 изот.р-ра NaCl.
44. Теляті АНБ Polymyxim M sulfas 500000 ОД р.д. 1000000 ОД. У/м 2 р х 5 дн. Р-ль – 0,5% р-р новокаїну.
45. Теляті р-р Camphora масл. 20% в амп. 1 мл(р.д. 0,6) п/до 1 р х 3 дні.
46. Теляті на 10 ін.: н-ку – t – raHyperici 5,0; Sal carolinum – 10,0, води– 100,0.
47. Теляті на 6 ін.: відвар кори дуба з 20,0(1: 10) (с. Quercus), Sulginum 2,0.
48. Теляті 10,0 1% спирт.р-ра Granlycidinum. Для об-тки шкіри. "
49. Коню р-р Aethazolum natrium 20% в амп. 10 мл(р.д. 10,0). Введення в/в х 3 р х 2 дн. ' ;"
50. Коні 50,0 2% спиртового р-ра Viride nitens. Для об-тки рани.
51. Коню АНБ Bicillinum– 3 у фл. 1200000 ОД р.д. 3600000 ОД. Вводити в/м 1 р в 7 дн. Р-ль – изот.р-р Na Cl.
52. Коню 10% р-р Chlorali hydratum р.д. 30,0. Вводити в/в, р-р готується асептично.
53. Коні на 6 прийомів: настій трави h. Hyperici з 50,0(1: 10); Phenylii salicylas 10,0.
54. Коні новогаленов, пр-т Ergotalum в амп. по 1 мл Р.д. 3,0. Введення в/м 1рх2дн.
55. Коні 500,0 слизу крохмалю і 20,0 Phenothiazmum. На 1 ін.
56. Вівці на 2 в/в ін'єкції 1.0% р-р Urosulfanum solubile(р.д. 5,0).
57. Вівці АНБ Cefaloridium у фл. 0,5. Вводити в/м 4 р х 5 дн. Р-ль – водить д/ін'єкцій.
58. Вівці р-р Relanium 0,5% в амп. По 2 мл Р.д. 0,03. У/м(для премедика'ции).
59. Вівці для спринцювання р-р Aethacridini lactas 1 : 1000 – 1 л.

60. Вівці на 10 ін.: T – rae Veratri – 1,0; Natrii sulfas – 10,0; води – 100,0.
61. Вівці горм.пр-т Oxycocinum в амп.по 1 мл(5 ОД) р.д. 15 ОД на 2 п/до ін'єкції
62. Вівці 200,0 емульсій касторової олії і 5,0 Phenbendazolium(на 2 ін.).
63. Вівці 50,0 рідкого екстракту Extr. Polygoni hydropiperis. По 5 мл х 2 ін. х 5 дн.
64. Підсвинкові 50,0 н-ки Aralia. По 2 мл х 2 р х 5 дн.
65. Підсвинкові р-р Cyanocobalaminum 0,003%> у амп.по 1 мл(р.д. 0,0006) в/м 1 р х 5 дн.
66. Підсвинкові АНБ Neomycini sulfas у фл. 400000 ОД(р.д. 20000 ОД/кг, маса 40 кг) В/м х 2 р х 5 дн. Р-ль – водить для ін'єкцій.
67. Підсвинкові суміш: Thiabendazolium - 5,0; 100,0 емульсій 01. Ricini(на 1 ін.).
68. Підсвинкові: відвар кори Frangula з 10(1: 10), Hydrargyri monochloridum 0,5(2 ін.).
69. Підсвинкові р-р Natrii salicylas. Р.Д. 2,0 2 р х 5 дн. Задавати в стіл, ложці води(15 мл).
70. Підсвинкові 50 мл 2% спиртового р-ра Gentianvioletum(для об-тки шкіри).
71. Підсвинкові новогал.пр-т Adonisidum в амп.по 1 мл(р.д. 2 мл; 1 р х 5 дн в/м).
72. Корові р-р в амп. Carbacholimum 0,01% по 1 мл(р.д. 0,003) вводити п/повільно!
73. Корові на 2 в/в ін'єкції 10% р-р Aethasolum natrium(р.д. Д).
74. Корові на 1 ін. суміш, що полягає : Creolinum – 10,0, настою листа – fol.Menthae piperitae з 100,0(1: 10).
75. Теляті на 2 ін.: слиз крохмалю 200,0, 2,0 Phenylis salicylas.
76. Собаці АНБ Methicillinum natrium у фл. 0,5. Введення в/м х 4 р х 5 ддн. Р–чи – вода д/ін'єкцій.
77. Коні аерозоль "Livianum" у бал. 70,0. Для обробки гнійної рани.
78. Корові на 6 ін. суміш: н-ки – 1. Strychni 10,0, Natrii sulfas – 20,0; води– 200,0.
79. Коні новогал. пр-т Digoxinum в амп. 1,0 р.д. 4,0 вводити в/в 1 р х 2 дн. з 100 мл 40% р-ра глюкози.
80. Вівці Нехепалум по 1,0(порошок у фл.) Маса – 40 кг Доза – 0,025/ кг Вводити в/очеревинний в 10% р-ре на воді д/ін'єкцій.
81. Корові на ін. суміш, що полягає : Creolinum – 10,0; настою квіток ромашки fl. Chamomilla з 100,0(1: 1.0).

82. Корові 20%) р-р Coffeinum natrium benzoas в амп. 10,0(р.д. 4,0 п/до 1 р x 5 дн.)
83. Вівці 10 мл 2% спиртового р-ра Gramycidinum. Для обробки гнійної рани.
84. Вівці суміш: н-ку Strophanti! 5,0; Mentholum – 0,1, води — 200,0(на 6 ін.).
85. Коні для рект.наркозу: слиз крохмалю – 500,0; Chloralum hydratum – 50,0
86. Коні: емульсію касторової олії - 01. Ricini 200,0; Phenothiazinum - 20,0(на 1 ін.)
87. Теляті Cordiaminum у фл. 25 мл(по 2 мл x 2 р. x 5 дн.).
88. Теляті на 6 ін.: настою fol. Salviae з 20,0 (1: 10) Xeroformium - 0,5.
89. Теляті АНБ Benzylphenicillinum kalium у фл. 1000000 ЕД, в/м x 4 р x 5 дн. Р-ль 0,5% р-р новокаїну.
90. Теляті р-р Thiamini bromidum 5%> у амп. 1,0 (р.д. 0,1) 1 р x 5 дн. П/до.
91. Теляті на 4 ін.: слиз насіння льону 200,0 Calcii gluconas - 5,0.
92. Теляті 50,0 10% спиртового р-ра Ichthyolum(для компресу).
93. Теляті на 1 ін.: емульсію насіння льону 200,0 Mebendazolium - 2,0
94. 5 телятам АНБ Bicillinum– 3 по 600000 ЕД (р.д. 1200000 ЕД) В/м x 1 раз. р-ль – вода д/ін'єкцій.
95. Теляті 30,0 2% гліцеринового р-ра Gentianvioletum для обробки ротової порожнини.
96. 10 підсвинкам 1% р-р Vicasolum в амп. по 1 мл 1 (р.д. 0,02); у/м 1 р x 2 дні.
97. Теляті: н-ку – t – рае Absinthii – 5,0; Sal carolinum – 10,0, води – 200,0(на пр. x2 р x 5дн)
98. Свині горм.пр-т Mammophysimrm в амп. по 1 мл(р.д. 2 мл x 1 р x 5 дню в/м) ю
99. Коню 100,0 2% р-ра Chloraminum(промыв.гн.рану).
- 100.Корові н-ку Veratri - 50,0. По 5 мл 1 раз x 5 дн.
- 101.Корові р-р Calcii Chloridum 10% в амп. По 10 мл(р.д. 20,0) на 2 в/в ін'єкції.
- 102.Корові: Camphora - 4,0; Glucosi - 100,0; Spiritus aethylicus 40%- 200,0. Води для ін'єкції 500,0. Вводити в/ст.
- 103.Корові горм. пр-т Охутосinum в амп. по 5,0(25ОД) р.д. 50 ОД. На 2 п/до ін'єкції.
- 104.Корові АНБ Канамусіні sulfas по 1,0 у фл. (р.д. 2,0) У/м 2р x 5 дн. Р-ль – 5% р-р новокаїну.
- 105.Корові на 4 ін.: н-ку – t. Verati – 5,0; Natrii sulfas – 40,0, води – 200,0.
- 106.Корові 20,0 5% р-ра масляного Anaesthesinum(тріщини сосків)

107.Корові суміш: Ichthyolum, Ac. lacticum – по 10,0, настій fol. Menthae piperitae з 50,0 1: 10(на1пр.)

108.Корові слиз крохмалю 500,0; Butadionum - 20,0 на 1 ін.

109.Свині для обробки гнійної рани 100,0 3% р-ра Sol. Hydrogenii peroxydi dilutae.

110.Свині АНБ Streptomycini sulfas по 0,5(р.д. 1,0) в/м 2 р. х 5 дн.

111.Свині 200,0 слизу з аравійської камеді, 5,0 Chloralum hydratum(у пряму кишку).

112.Свині 100,0 аерозоля "Laevianum"(для обробки ділянок опіку шкіри).

113.Свині 200,0 емульсій насіння гарбуза(на 1 пр).

114.Свині р-р 2,5% по 1 мл Pyridoxini hydrochloridum(р.д. 0,05) в /м х 1рх 5 дн.

115.Свині новогаленов пр-т Adonisidum по 1 мл(р.д. 2 мл) в/м х 2 р х 5 дн.

116.Свині на 4 ін.: н-ку гіркою полину – t – ra Absinthii 5,0; sal. carolinum – 10,0, води – 50,0

ВИПИСАТИ РЕЦЕПТИ:

№ рецепту	Рецепт	№ рецепту	Рецепт

Матеріальне забезпечення: Таблиці, ваги, ступки, пестики, колби,
пробирки

Роботу прийнято « ____ » _____ 202__ року

Підпис викладача _____

Навчальне видання

РЕЦЕПТУРА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Робочий зошит

Укладачі:

НІКІФОРОВА Ольга Василівна
ГАРКУША Іван В'ячеславович
ЛАДОГУБЕЦЬ Олена Василівна
ДУЧЕНКО Катерина Андріївна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк.3,33. Наклад ___пр.

Державний біотехнологічний університет 61002,
м. Харків, вул. Алчевських, 44